

JAUNUMS – KONKURSU LAPPUSE.

- Krustvārdu mīkla. ■ Kas tā par vietu pasaulē?
- Vēsturisks notikums. ■ Apslēpts teikums.

Piedalies un tiec pie balviņām! → 11. lpp.

REDZE. Cik nozīmīga ir redze, saprotam tikai tad, kad tā zaudē asumu. Kā un kur to pārbaudīt, kā pareizi lietot lēcas, kas par brillēm jāzina autovadītājiem un citiem. → 8.-9. lpp.

GADA BALVA SPORTĀ.

Kuldīgas novada pasākumā *Gada balva sportā* gan kā labākais, gan populārākais sumināts riteņbraucējs Krišs Neilands. Balvas sadalītas desmit kategorijās.

→ 12.-13. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,80 eiro

Nr. 2
(11 533)

Otrdiena, 2020. gada 7. janvāris

Dodas pelnītā atpūtā

Ilggadējiem radioloģijas nodaļas ārstiem Mudītei Martinovai un Ādolfam Briškam, kuri dodas pensijā, Kuldīgas slimnīcas mediķu saime pateicas par darbu un kopā pavadīto laiku.

Pensijā pavadot Mudīti Martinovu, medmāsai Ilzei Zariņai žēl šķirties no ilggadējās kolēģes.

„Ādolfš un Mudīte kopā ar dakteri Ivaru Eglīti šajā slimnīcā radioloģijas nodaļai likuši pamatu. To grūti iztēloties bez viņiem,” sacīja radioloģe diagnoste Inese Laganovska. „Medicīnā lielais pīrāgs, ko saucam par ārstu ētiku un koleģialitāti, pēdējos gados drūp no visām malām. Ar jūsu aiziešanu nolūst pamatīgs gabals. Cilvēciskums jūsoj bija jūtams ik uz soļa.”

PIETRŪKS KOLEKTĪVA

M.Martinova pēc desmit gadiem Alsungas slimnīcā, kur nosūtīta kā jaunā speciāliste, kopš 1975. gada strādājusi radioloģijas nodaļā Kuldīgā. „Tik mīlus kolēģus, kādi man bijuši, varu novēlēt ikvienam. Slimnīcā valdošā kolektīva dvēsele ir tas īpašais, kā man turpmāk pietrūks. Ar Ādolfu strādājām līdzās, viens otru balstījām un apgūvām jaunās tehnoloģijas. Mūsu darbā lielākais gandarījums ir tas, ka cilvēks izveseļojas,” saka daktere. Kolēģiem M.Martinova dāvināja pašas gleznu: „Visu mūžu esmu gribējusi zīmēt, kopš 2012. gada to daru un nu šim vaļaspriekam veltīšu vairāk laika. Arī ceļošanai.”

ATRADĪS, KO DARĪT

Ā.Briška sacīja: „Esmu strādājis ar vislabākajiem cilvēkiem un tāpēc kļuvis labāks.” Viņš šajā nodaļā strādājis kopš 1978. gada, vairākus gadus turpinot arī ģimenes ārsta praksi piecos pagastos. Šis bijis sirds darbs, un interese par medicīnu radusies tad, kad bērnībā redzējis, kā strādā viņa māsa – fizioterapeite. „Man patika, kā viņa ar aparatūru darbojās. Esmu no Latgales un pēc studijām vienu gadu biju terapeits ambulancē Alūksnē. Apprecējos. Sievas profesijā anestezioloģijā tur speciālistu nevajadzēja, tādēļ pārcēlāties uz Kuldīgu. Ap 20 gadiem biju terapeits, vēlāk ģimenes ārsts, bet pārnācu uz radioloģijas nodaļu, jo bija interese, kā rentgenā tumsā var kaut ko redzēt. Gāju, skatījos, un tā te šos gadus joprojām esmu skatījis. Par nākotnes plāniem jāsaka: viss notiek. Es vienmēr kaut ko mācos – astroloģiju, ājurvēdu, biju praksē Indijā, burvīšu skolā četrus gadus apguvu netradicionālās ārstniecības metodes. Mācījos taro kārtis. Tad somu un spāņu valodu, kas šoziem vēl turpinās.”

SIA *Vizuālā diagnostika* pārstāve Katrīna Priede informē, ka radioloģijas nodaļā Kuldīgā abu ārstu darbu pārņems te strādājošie radiologi I.Laganovska, Andris Laganovskis, Andris Veiss, Dace Dzene, drīz darbu sāksot vēl viena kolēģe.

Jolanta Hercenberga, Alberta Dintera foto
Vairāk foto: www.kurzemnieks.lv

- Tirgu turpinās uzturēt *Skrundas komunālā saimniecība*. 5. lpp.
- Mūspuses skolēniem – Edinburgas hercoga apbalvojums. 14. lpp.
- Kāda dzīve laideniekiem Aizputes novada pierobežā. 6. lpp.
- Jaunumi Kurzemes pilsētās. 5. lpp.

MAIJAS LAIZĀNES ATMIŅAS PAR DARBU PADOMJU DZIMTENĒ.

„Vienu reizi aizstāvēju avīzi tiesā. Ārštata autors, sporta skolotājs Valdis Urtāns bija uzrakstījis par basketbola sacensībām, kurās rīdzinieki izturējušies ļoti nepieklājīgi. Viņš to dzīvīgi aprakstījis, pieminot Lutausi.”

→ 10. lpp.

KULDĪGAS GIDE.

Inga Trumsiņa:

→ 7. lpp.

„Mana pievienotā vērtība ir pilsētas dzīvais stāsts, mans pieredzējums šeit.”

Piektdien, 10. janvārī:

- Zemnieki vērtē bijušo un cer uz labāko.
- Smilšu iela. Starp trim parkiem.
- Ko redzēt Helsinkos?
- Sociālās jomas jaunumi.
- Latvijas deputāti EP: ko paveikuši.
- Pareizticīgo Ziemassvētkos.
- Tiekas Kuldīgas dzejnieki.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Kāpēc mēs esam tur, kur esam?

Alberts Dinters,
tālr. 63350568,
alberts.dinters@
kurzemnieks.lv

Šīgada Ziemassvētki un Jaungada svinības pavadīja sabiedrības šūmēšanās par to, ka no 1. janvāra celsies cena degvielai, pavasarī tā turpinās paaugstināties, dārgāka kļūs arī tabaka un alkoholiskie dzērieni. Bet algas?

„Starp Baltijas valstīm Latvijā ir vismazākā minimālā alga un vislielākais akcīzes nodokļa slogs.”

Riepu reidā, ko Valsts policija kopā ar Ceļu satiksmes drošības direkciju aizsāka jau aizgājušajā gadā, apstādīnāts pensionāru pāris, kuru auto riepās likuma normām neatbilst. Likums ir likums, bet kur lai pensionāri rauj naudu jauniem auto *apaviem*? Pilsētā noklausīta saruna: divi vīri spriež, ka no jaunā gada būs jāmeklē, kur iegādāties kontrabandas cigaretes, jo veikalā kļūs dārgākas. Pārdomas jaunā ģimenē: pēc 1. janvāra, iespējams, krietni biežāk būs jābrauc uz Lietuvu, tur jāiepērk pārtika un pie reizes jāuzpilda automašīnas degvielas bāka.

Trīs piemēri, kuri skaidri iezīmē sabiedrības noskaņojumu, sagaidot kārtējo nodokļu palielinājumu. Tam pretī tiek likti pētījumi, ka pērn 3. ceturksnī Latvijā mēneša vidējā bruto darba samaksa, salīdzinot ar šo laiku pirms gada, augusi par 8,3% jeb 84 eiro, sasniedzot 1091 eiro par pilnas slodzes darbu, un

ka banku analītiķi arī šajā gadā prognozē: vidējā bruto darba samaksa pieaugs par 5–7%. Proti, vidējā alga valstī varētu sasniegt 1200 eiro.

Kuras ir tās nozares, kurās *homo sapiens parastais*, pēc ekspertu domām, to izjutīs? Tiek lēsts, ka papildu spiedienu uz darba tirgu uzturēs sabiedriskais sektors, kur īpaši pamanāmi būs aicinājumi celt samaksu valsts iestāžu darbiniekiem. Starp ieguvējiem būšot arī mediķi, zemū atalgotā viesnīcu un restorānu nozare, strauji augošajai IT sektors, kur alga palielināsies. Tā prognozē eksperti. Kā vēsta Centrālās statistikas pārvalde, arī Kurzemē vidējā mēneša alga pērn 3. ceturksnī, salīdzinot ar gadu iepriekš, augusi par 8,3%. Proti, no 874 līdz 946 eiro pirms nodokļu nomaksas. Vislielākā minimālā alga pērn bija Lietuvā – 555 eiro. Igaunijā mazliet mazāka – 540 eiro, bet Latvijā viszemākā – 430.

Te nu mēs esam. Apskatot šos skaitļus, top skaidrs, kamdēļ degvielas tirdzniecības eksperti uzstāj, ka Latvijas politiķiem jāņem vērā kaimiņvalstu nodokļu politika un mūsējā ar to jāsabalansē. Bet kas to deval? Tā vietā valdības vīri brēc, ka budžetā naudas nav, un turpina ar nodokļiem smacēt vēl te palikušos iedzīvotājus, no kuriem daļa tāpat savu nopelnīto iztērēs kaimiņvalstīs vai pirsks kontrabandas precis, jo neredz, ka 100 vīru un sievu Saeimā pildītu to, ko no viņiem gaida vēlētājs. Būt par tautas kalpiem.

TRIS PAR VIENU

Jaunais gads autovadītājus sagaidīja ar jūtamu degvielas cenu pieaugumu. Tas saistīts gan ar akcīzes nodokļa izmaiņām, gan klimatam labvēlīgākas degvielas lietošanu.

Vai esam tam gatavi?

NODOKĻI PALIKS KAIMIŅVALSTĪS

1. Ojārs Karčevskis, Latvijas Degvielas tirgotāju asociācijas priekšsēdis:

– 1. janvārī bija akcīzes nodokļa pirmā palielināšana: benzīnam kopā ar PVN cena pieauga par četriem centiem litrā, dīzeldegvielai – par pieciem, bet autogāzei – par trim. Neapšaubāmi, ka tas domāts tāpēc, lai palielinātu budžeta ieņēmumus. Valsts budžets ir aptuveni desmit miljardu, ir izdevumu sadaļa, kuru šādi vēlas palielināt. Budžeta ieņēmumi no akcīzes mazinās. Iemesls? Lietuvā un Polijā akcīze ir zemā-

ka, un tas loģiski noved pie tā, ka daļa Latvijas tranzīta pārvadātāju degvielu pērk tur. Tā Latvijas pilsoņi papildina nevis mūsu, bet kaimiņu valsts kasi.

Bet tas ir pirmais bloks. Otrais saistīts ar to, ka Eiropas Komisija sagatavojusi vairākas direktīvas, kas paredz palielināt tā saukto atjaunojamo resursu piejaukumu. Vai un cik tas ir zaļi, tas cits jautājums, bet tāda direktīva ir, un Latvijai tā jāpilda. Šobrīd tas tiek darīts daļēji – līdz šim benzīnam pievienoja 5% metanola, turpmāk jāpievieno 10%. Papildus jau

piesauktajam sadārdzinājumam tas cenu varētu ietekmēt aptuveni par diviem centiem litrā. Dīzeldegvielai tas pats.

Es pilnīgi varu piekrist prognozēm, ka degvielas ievēšana auto bākās no kaimiņvalstīm saglabāsies. Iedzīvotāji, uzņēmumi izmantos jebkādas iespējas. Tā tiks darīts vienmēr, kamēr degvielas cenā būs tik jūtama atšķirība starp Latvijā un kaimiņvalstīs tirgots. Mēs jau sen esam izteikušies, ka nodokļu sistēma jāsabalansē ar kaimiņiem, bet tas palicis nesadzirdēts.

ZAĻĀ DEGVIELA VIEN NEKO NEDOS

2. Kristaps Puriņš, TV raidījuma *Vides fakti* žurnālists:

– Skaidrs, ka Latvijas autoparks kopumā ir diezgan vecs un ka mums nepietiek naudas, lai visi savus braucamos atjaunotu – ņemtu kredītu, pirktu jaunus. Jau līdz šim atkarībā no tā, ar kāda gada auto tu brauc, tiek aprēķināts nodoklis. Tā cilvēkam piespiedu brīvprātīgi liek domāt par spēkrata izvēli.

Degvielas cenas kāpums visus, arī mani, kaitina, bet tas liek domāt par to, lai braucamais būtu ekonomiskāks. Vajag burkāna

politiku, un jārada arī kādi apgrūtinājumi, šķēršļi, lai mēs par to sāktu domāt. Vismaz 80% cilvēku neskatās uz to, kā viņa ikdiena vidi ietekmē globāli. Mums nopietnāk jādomā, cik ļoti un kāds transports vajadzīgs, piemēram, lielpilsētās. Vai nepieciešams liels, jaudīgs džips? Jā, ja esmu mednieks vai dzīvoju laukos, mežā, tā ir cita lieta. Ņemot vērā Latvijas ceļus, tad vajadzīgs jaudīgs.

Bet par to jādomā katram pašam. Nevar arī tā, ka politiķi vienkārši paceļ roku un saka:

PRETĪ VAJAG GUDRU EKONOMIKU

3. Ralfs Minkevičs, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) Kurzemes nodaļas vadītājs:

– Tas nav vienkāršs jautājums. Tas ir gan veids, kā papildināt valsts kasi, gan veids, kā Eiropā tiek domāts par aizvien zaļāku ekonomiku. Skaidrs, ka degvielas cenu kāpums atspoguļosies preču un pakalpojumu cenā. Ko pretī liek mūsu valdība? Ar

kādiem instrumentiem tiks veicināta ekonomikas augšupeja? Ja nekas netiek darīts, tad tas nav pozitīvi. Ja redzam, ka tendences ir negatīvas, tad mēs, LTRK, cenšamies runāt un to ietekmēt, lai netiktu pieņemti nepareizi lēmumi.

Jau redzamas indikācijas, ka ekonomiskā izaugsme pēdējos gados bijusi, ir kāpums algās. Ir teiciens, ka nav svarīgi, cik

„Tagad pērkam jaunus auto, un dzīve kļūst zaļāka.” Tas jārisina kompleksi. Viena iespēja, par kuru esmu dzirdējis, ir tāda, ka valsts rada kompensāciju mehānismu, lai iedzīvotājus stimulētu no vecā auto atbrīvoties. Vēlies veco nomainīt? Labi, valsts tev maksās 1000 eiro no jaunā, dabai draudzīgākā auto cenas. Jāmeklē veidi, kā parastajam cilvēkam palīdzēt šo ceļu atvieglot. Ar degvielas cenu visu neatrisinās. Kāpēc tad uzreiz neuzlikt dubultu?

tu pelni, bet gan tas, cik tērē, un to var attiecināt gan uz ģimeņu, gan valsts budžetu. Ja valsts pretī liek gudru ekonomiku ar investīcijām, lielākām algām un cilvēku iesaisti, tad cenu kāpums nav tik ļoti jūtams. Valdība šajā virzienā darbojas, bet es neteiktu, ka ir krasī slukti vai krasī labi. Es teiktu, ka ir tāda mērena izaugsmes tendence.

Alberts Dinters

MANUPRĀT

Netraucēt, tomēr nebūt vienaldzīgam

Viesojoties vairākās Laidu pagasta viensētās Kuldīgas un Aizputes novada pierobežā, prieks bija dzirdēt tur dzīvojošo apgalvojumu, ka viņiem ir ļoti labi kaimiņi. Grūtā brīdī un arī sadzīvīskās vajadzībās vienmēr varot lūgt un saņemt palīdzību, bet citādi ikdienā viņu klātesamību nejutot. Jāpiekrīt, ka tieši tāds ir labs kaimiņš, kurš prot līdzās dzīvot tā, lai citu ikdienā pārāk neiejauktos, tomēr situāciju pārzinātu. Un būtu nevis vienaldzīgs, bet gatavs iesaistīties tad, kad palīdzība tiek lūgta vai acīmredzami ir nepieciešama. Sarunās ar likumsargiem gadās dzirdēt, ka tieši kaimiņi ziņo par alkohola apreibinātu vecāku nepieskatītiem bērniem vai pāridarījumiem dzīvniekiem. Reizēm pamatoti, reizēm ne. Bet, ja rodas aizdomas, ka kādam tiek darīts pāri, labāk tomēr ziņot, nevis klusēt. Tad likumsargi pārliecināsies, ka viss tomēr varbūt ir kārtībā. Ar to, ka neesam vienaldzīgi, reizēm var izglābt dzīvību. Par dažādām nebūšanām dzirdam bieži, un tas mums radījis, kā tautā saka, biezu ādu. Tomēr ārkārtīgi svarīgi ir just smalko robežu starp to, kad traucējam citiem dzīvot un kad nepaliekam vienaldzīgi situācijās, kurās notiek klaja netaisnība.

Jolanta Hercenberga, tālr. 63350568,
jolah99@gmail.com

FOTOKOMENTĀRS

Ziemsvētku vecīt, saki man tā,
Kad atnāks ziema visbaltākā?

Daigas Bitinieces teksts un foto

Kurzemnieks

Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga
Bitiniece – 63350567,
redakcija@kurzemnieks.lv.

Žurnālisti: Inguna

Spulieniece – 63350565, inguna.spulieniece@kurzemnieks.lv; Daina Tafelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com; Jolanta Hercenberga – 63350568, jolah99@gmail.com; Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv; Lāsma Reimane – 63350568, reimane.lasma@gmail.com; Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv. Literārā redaktore Dina Porīņa – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv; korektore Aiga Blumberga – 63350568, aiga.blumberga@kurzemnieks.lv. Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv; Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv. Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv. Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400. Iznāk otrdienās un piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalas” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3163.

RUNĀ SPECIĀLISTS

Pienākums jāpilda

Ilze Jankova, Valsts ieņēmumu dienesta (VID) nodokļu pārvaldes direktora vietniece

BEZ ATTAISNOJUMA

Aizvadītajā gadā ienākumu deklarācija par 2018. gadu obligāti bija jāiesniedz arī tiem iedzīvotājiem, kuriem saistībā ar progresīvās nodokļa likmes vai diferencētā neapliekamā minimuma piemērošanu radusies nodokļa

starpība, kas valsts budžetā jāpiemaksā. Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā kopā gada ienākuma deklarāciju par 2018. gadu nav iesnieguši 345 cilvēki, kuriem valsts budžetā jāpiemaksā nodokļa starpība, un 484, kuriem ir pienākums deklarāciju iesniegt, jo tie reģistrēti kā saimnieciskās darbības veicēji.

Aicinām atvērt elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS) un nekavējoties to izdarīt! Atgādinot par šo pienākumu, VID jau pērn aicinājumus vairākkārt izsūtījis gan EDS, gan pastā uz deklarētās dzīvesvietas adresi. Pateicamies visiem, kuri reaģēja, atsaucās un deklarācijas iesniedza. Tomēr joprojām daudzi to nav izdarījuši. Tāpēc lūdzam sadarboties, sazināties ar VID un pret pienākumu iesniegt gada ienākumu deklarāciju un samaksāt nodokli, izturēties nopietni.

Vienlaikus atgādinām, ka gada ienākumu deklarācijai pievienojot dokumentus par attaisnotajiem izdevumiem, piemēram, čekus par medicīnu vai izglītību, piemaksas summu var samazināt vai pat pilnībā dzēst. VID sūtīto uzaicinājumu ignorēšana neatbrīvo no pienākuma ne iesniegt deklarāciju, ne samaksāt nodokļu starpību.

VAR PALĪDZĒT VIRTUĀLAIS TOMS

Aicinām iedzīvotājus izmantot arī jaunā virtuālā asistenta Toma palīdzību – vietnē www.vid.gov.lv tas sācis darboties kopš 2. janvāra. Viņam var uzdot tos jautājumus, kādus visbiežāk saņem mūsu konsultanti.

Toms apguvis pamatzināšanas par šādām tēmām: klientu saziņa ar VID (darbalaiks, atrašanās vietas utt.), saimnieciskās darbības veicēju reģistrācija, EDS izmantošana (pieslēgšanās, vispārēji jautājumi), gada ienākumu deklarācija un attaisnotie izdevumi (obligātā iesniegšana, attaisnoto izdevumu veidi, atmaksas un samaksas termiņš), mobilā lietotne *Attaisnotie izdevumi*.

Virtuālais asistents turpinās mācīties, un aicinām iedzīvotājus uzdot Tomam dažādus jautājumus par nodokļu tēmām un līdz 14. janvārim savu vērtējumu un ieteikumus sūtīt e-pastā virtualais.asistents@vid.gov.lv.

Šis ir Toma pirmās darba dienas, tāpēc aicinām būt iecietīgiem un izturēties ar izpratni, ja uz kādu jautājumu tas vēl nemācēs atbildēt vai arī atbilde liks jums pasmaidīt.

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

„Pārmaiņu laikos tūrismā darba nebija. Tik vien kā *Kupi – prodai!* (Pērc – pārdod! – krievu val.) braucieni uz Varšavu, bet par tūrismu to grūti nosaukt. Vedām prom rūpnīcas *Straume* ražotās kafijas dzirnaviņas, mikserus. Pirkām to, kā pie mums trūka. Uz Somiju vedām šņabi, jo nebija tik daudz somu marku, lai samaksātu par stāvvietu,” atceras Kuldīgas gide Inga Trumsīņa.

MUMS RAKSTA

Kastaņkrūms vai koks?

„Man, kam dzīve ir devusi mazliet zināšanu par apstādījumu kopšanu (esmu agronoms), duras acīs, ka Kuldīgā, Virkas ielas malā, aug nevis kastaņkoki, bet gan kastaņkrūmi, kam no vienas saknes nāk ārā trīs vai pat pieci stumbri. Pēc manām domām, tas nekādu skaistumu nedod, tikai ražo lapu kalnus, bet lapas nekur lietderīgi neizmanto, kaut tās labi noder augsnēs mēslošanai. Kastaņkrūmu stumbri aug šķībi un greizi, tie noklāti ar sūnām un ķērpjiem. Ir aizdomas, ka kastaņkrūmi var aiziet bojā.

Daudz labāk izskatās kastaņas pie *Sadales tīkla* – tām izveidots vainags, lai zari nedurtos cilvēkiem acīs. Pie Virkas ielas 6a

aug liepkrūms ar pieciem stumbriem. Kāpēc būtu jāgaida, lai tie paši nokalst un uzkrīt kādam virsū? Vajag liekos nozāgēt un atstāt tikai vienu liepas stubru. Zem kuplā ozola ielas malā (pretī 12. mājai) mokās kastanītis, kas tur bez kādas sajēgas kādreiz iestādīts. To vajadzētu aizvēkt citur (pārstādīt). Nozāgējot visu lieko, var iegūt labu malku, uzlabot ielas izskatu, samazināt milzīgos lapu kalnus, padarīt apkārtni patīkamāku.

Der atcerēties, ka apstādījumi Virkas ielā tapa nevienlīdzīgi un smagā cīņā ar huligāniem. Cik pa dienu iestādīja, tik pa nakti, nākot no balles, huligāni izpostīja.

Toreiz *Lauktechnikas* agronoms Arvids Sauka ieteica vispirms iestādīt ārkārtīgi ātraudzīgās papeles. Tās huligāni nespēja iznīcināt, jo viena gada laikā tās spēja izdzīt trīs metrus garus dzinumus. Pēc vairākiem gadiem papeļu starpās iestādīja tagadējās kastaņas. Huligāni turpināja bezcerīgi iznīcināt papeles, bet kastaņas tumsā nemaz nepamanīja. Kad tās paaugās un nostiprinājās, papeles tika aizvēktas un izlietotas malkai.

Nekas pats no sevis nerodas. Visur jāpieliek spēks un prāts. Tikai tad varam priecāties par labiem rezultātiem.”

Ivars Freibergs

LASĪTĀJS SAŠŪTIS

Maisus – piecus uzreiz?

Pirms Ziemassvētkiem no *Snēpeles* redakcijā ieradās Irēnas kundze, kura pie mums atbrauca uzreiz pēc viesošanās uzņēmumā *Kuldīgas komunālie pakalpojumi (KKP)*. Viņa vēlējusies iegādāties vienu priekšsamaksas atkritumu maisu, bet tur atbildēts, ka tagad tos var nopirkt tikai piecus komplektā.

Kundzei tāda ziņa ir kā auksta ūdens šalts, jo tas nav bijis zināms un, ierodoties pilsētā, naudas pietiek tikai vienam maisam. „Ko man, pensionārei, darīt? Visa nauda saplānota,” skaidro Irēnas kundze. „Jānopērk pārtika sev, kažim, vajadzīgas zāles, un, ja šādi nekaunīgi liek pirkt piecus maisus, tam man naudas nav!”

Izmaiņas apstiprina informācija uzņēmuma mājaslapā. No 1. decembra viens 100 litru maisss maksā 2,20 eiro līdzšinējo 1,74 eiro vietā. Minimālais iegādes skaits – pieci maisi (kopā 11 eiro). Cena mainīta tāpēc, ka iepriekš, to nosakot, neesot ņemti vērā papildu administratīvie izdevumi, kas veidojas, maisus pārdojot un uzskaitot, kā arī pašu marķēto maisu cena.

Kā noskaidrojam KKP, šāda kārtība ir spēkā kopš decembra sākuma. Zvanot pa klientu apkalpošanas numuru, *Kurzemniekam* atbild, ka ierindas darbinieki par šādu izmaiņu iemeslu neesot informēti, – tas jāprasa valdei. Pēteris Gobzemis, kurš valdes priekšsēža amatu nupat atstājis, telefoniski skaidro, ka

plastmasas atkritumu maisi nav dabai labvēlīgi: „Tos ļoti viegli var saplēst meža zvēri. Ja tā notiek, atkritumi tiek izmētāti kur kurais.” Viņš arī skaidro, ka ikviens iedzīvotājs var KKP pieteikt bezmaksas konteineru, kas tiks pievests klāt un pēcāk arī savākts. Uzņēmums cēli aicina iedzīvotājus saudzēt dabu un maisu vietā izvēlēties konteineru – KKP mājaslapā teikts, ka to var pieteikt, rakstot elektronisku iesniegumu (www.kkp.lv/iesniegumi) vai e-pastā: atd@kkp.lv), bet neskaidrību gadījumā var zvanīt klientu speciālistiem. Bet kā šo pakalpojumu pieteikt tiem, kuri ar datoru un internetu nav visai labās attiecībās? Par to mājaslapā nav ne vārda.

Alberts Dinters

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat salūta rīkošanu svētkos?

Ketlīna Jaunozola, skolniece: – Gadumijā nevajadzētu. Tā vietā varētu ieguldīt dekoros – uz svētkiem krāšņāk izpušķot pilsētu. Salūts vairs nav nekas tik pārsteidzošs, jo raķetes tiek šautas visos svētkos. Liekas,

ka nauda tam tiek iztērēta nevajadzīgi. Ļoti īsa brīža prieks. Aktuāla tēma ir arī dabas piesārņošana, tādēļ no salūta varētu atteikties.

Baiba Grīnberga, bērna kopšanas atvaļinājumā: – Es nevienos svētkos neēju to skatīties, tādēļ neredzu jēgu tam, ka tiek tērēti tik daudz naudas. Daudzi šauj raķetes par savu naudu, bet es nesaprotu, kādēļ tas jādara

jau no desmitiem vakarā. Varētu šaut tieši pusnaktī.

Mārtiņš Bērziņš, programmētājs: – Gadumijā biju Zviedrijā, un tur uguņošana ir pieticīgāka nekā Latvijā. Man salūts patīk. Lai nebaidītos dzīvnieki, saimniekiem jāizdomā, kā tos pasargāt.

Amanda Gertnere, skolotāja: – Vairāk ir skaisti, bet man šķiet, ka tam tiek tērēti pārāk daudz. Uz visiem svētkiem nevajadzētu: jāizvērtē, kuros vajag, kuros ne. Vairāk rīkot tikai lielākajās pilsētās pat tādu kā šovu, tad vairāk cilvēku brauktu labu salūtu skatīties vienuviet. Kuldīgā pietiktu reizi gadā. Jaunajā gadā lietderīgāk būtu uzrīkot balli kultūras namā.

Līva Bērzkalne-Bērziņa, vadītāja pienākumu izpildītāja: – Nevajag pašvaldībām maksāt par salūtu. Pietiek jau ar to, ko privātie šauj par savu naudu. Vienīgi vajadzētu ierobežot laiku. Vecgadā biju Ventspilī, un tur jau no sešiem vakarā blīkšķi skanēja visās malās. Pat iepriekšējā dienā un vēl nākamajā.

Anna Sileniece, mācās: – Es salūtu skatīties eju, man patīk. Tas rada svētku izjūtu.

Jolanta Hercenberga
Alberta Dintera foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Par nedēļas notikumiem novados stāsta trīs pašvaldības policiju pārstāvji: Alsungas inspektore **Maruta Bukovska**, Kuldīgas policijas priekšnieks **Kaspars Šabāns** un Skrundas inspektors **Andis Doniņš**.

ALSUNGĀ

Krāpnieki apzog sirmgalvi

Alsungas pašvaldības policija no kādas sirmgalves informāciju par apzagšanu saņēmusi 27. decembrī. Pie viņas Ziemassvētkos ieradusies vīrietis un sieviete, stādījušies priekšā kā sociālie darbinieki, kuri vāc ziedojumus, un piedāvājuši iegādāties kādu preci. Sirmgalve to nopirkusi, bet viltus sociālā darbiniece paprasījusi padzerties. Kamēr viņa ar iemītnieci virtuvē, vīrietis pensionārei nozadzis ievērojamu naudas summu. Par to ziņots Valsts policijai. Tāds pats gadījums pirms Ziemassvētkiem noticis Rendā, kur arī apzaga pensionāre.

Pēc Jaungada sagaidīšanas nācies palīdzēt gan svinību laikā pazudušo suņu īpašniekiem, gan pašiem suņiem. Novada kārtībasargiem ir ziņas, ka, iespējams, bijis mēģinājums iekļūt kādā viensētā, uzlauzot durvis, tomēr oficiālas informācijas no iedzīvotājiem nav. Tamdēļ visus, kuriem ir sīkāka informācija, likumsargi aicina viņiem ziņot.

KULDĪGĀ

Ar ieroci izklaides vietā

Gada pirmā nedēļa sākusies spraiģi. 2. janvārī daļa dienas pagājusi, cīnoties ar neapzinīgiem autovadītājiem, dažādās ielās sarakstīti pieci administratīvā pārkāpuma protokoli tiem, kuri nu nekādi nevēlas ievērot noteikumus. Dienas vidū nākas traukties uz adresi Stendes ielā, jo tur notiekot nekārtības. Ēkā viss klusu un mierīgi. Bet priekšstats ir mājīgs... 3. janvāris sākās ar sociālā dienesta lūgumu, jo jāpalīdz tikt galā ar vīrieti, kura uzvedība ik pa brīdim pārsteidz pat operatīvos dienestus. Vakarpusē atkal nākas doties uz Stendes ielu, jo tur trīs cilvēku ģimenei virsū uzpūsta asaru gāze. Izsaukta ātrā palīdzība, Valsts policija. Tā kā cietis arī bērns, informācija nodota bāriņtiesai.

4. janvāris sākās jautri, jo pusstundu pēc pusnakts saņemta ziņa, ka kādā namā Eglu ielā skan skaļa mūzika. Pēc stingrām pārrunām mūzika tiek izslēgta. Četros no rīta tādas pašas sarunas ar iedzīvotājiem Dzirnava ielā, jo arī tur skaļš jampadracis. Paiet pārdesmit minūšu, kad policijai ziņo, ka pie Centra vidusskolas uz soliņa guļ meitene. Kad

ekipāža aizbrauc, guļošā skaistule ir augšāmcēlusies un izkaisusi.

Rumbas pagasta Novadniekos atasti nelegāli izgāzti atkritumi. Tajos ir dokumenti, bet tie pieder personai no Rīgas, kura mirusi. Nāksies skaidrot, kā tie nonākuši līdz mūsu pusei. Pa vidu izsaukumiem darbinieki pamanās uzrakstīt pa protokolam, ko atkal saņem likumu neievērojošie autovadītāji. Vakarpusē bāriņtiesa lūdz doties uz Stendes ielas namu, kurā iepriekš ģimene cieta no asaru gāzes. Šoreiz tur viss mierīgi.

Svētdienas nakts pirmās izsaukums ir uz Priedaini, kur jauniešu kompānija smēķējot zālīti. Šis zvans pāradresēts Valsts policijai. Vēlāk atnāk ziņa, ka jauniešu kompānija, dodoties no Priedaines uz Kuldīgu, mēģina aizdedzināt niedres.

Rīts pienāk ar asa sižeta filmas cienīgu notikumu. Ap 8.00 Valsts policija lūdz aizbraukt uz azartspēļu zāli Kuldīgā, jo tās sētā guļot cilvēks ar bisei līdzīgu priekšmetu. Pašvaldības policija traucas turp, bet sētā vīrieša nav. Pēc laika tas tiek sastapts, un ierocim līdzīgais priekšmets izrādās pneimatiskā jeb gaisa šautene, kas ir gana bīstama. Tā kopā ar īpašnieku nogādāta iecirknī, informēta Valsts policija. Pēc šī notikuma protokolu rakstīšana autovadītājiem likusies kā atpūta.

SKRUNDĀ

Atrod mirušo

2. janvāris sākās ar tādu notikumu, ka kopā ar *Skrundas komunālās saimniecības* meistariem nākas caur logu līst kādā Bērzu ielas nama dzīvoklī. Tajā atrodas miris cilvēks, bet vardarbīgas nāves pazīmju nav. Pēc tam nākas meklēt kāda cilvēka nozaudētos dokumentus. Atklājas, ka tie jau kopš pērnā augusta atrodas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē. Darbdienas dunā tiek brīdināti arī tie autovadītāji, kuri spēkratus novietojuši tur, kur to darīt vairs nedrīkst. Tā ir Stūra ielas puse, kurā atrodas tirgus un komunālā saimniecība. Daudzi to vēl nav ievērojuši, un pirmajās nedēļās ir tikai brīdinājumi. 3. janvārī atkal nākas braukt uz Bērzu ielu. Šoreiz tiem, kuri ir pie gana labas veselības, nākas profilaktiski aizrādīt, ka alkohola reibumā konfliktēt nedrīkst. Sestdien Mazajā ielā kāds uzvedas neadekvāti, jāiesaista Valsts policija.

Apkopoja **Alberts Dinters**

Mediķi ziņo

45 izsaukumi

Informē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra medicīnas statistiķe **Baiba Būvmeistere**.

No 2. līdz 6. janvārim Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai bijuši 45 izsaukumi. Hospitalizēti 21 pacients, no tiem – divi

bērni. No visiem pacientiem divi vīrieši un viena sieviete bijuši alkohola reibumā. Notikušas divas krimināltraumas un viena sadzīves trauma.

Atsāks būvēt pavasari

Ja tiek novēroti apstākļi, kuru dēļ Jelgavas ielas posmu grūti satiksmei izmantot, pašvaldība lūdz zvanīt būvuzņēmēja pārstāvim Jānim Jansonam (tāl. 29442674) vai projekta vadītājam Elīnai Zīlei (tāl. 26317827).

Sākoties ziemai, Kuldīgā, Jelgavas ielā, būvdarbi pārtraukti un tehniskā pauze noteikta līdz 1. aprīlim.

Objekts skar L.Paegles ielu no Raiņa līdz Dzirnava ielai, Mucenieku ielu no Dzirnava līdz Jelgavas ielai, Skrundas ielas krustojumu ar Jelgavas ielu, Jelgavas ielu no Mucenieku līdz Ganību ielai un Graudu ielu no Jelgavas ielas līdz Ganību ielas aplim. Mainīta satiksmes organizācija. Ierobežojumi saglabājas Jelgavas ielā no L.Paegles ielas līdz

krustojumam ar Stacijas ielu un L.Paegles ielā. Abi posmi nav caurbraucami, bet tiek uzturēti tādā kārtībā, lai pa tiem var nokļūt līdz īpašumam vai darbavietai. Savukārt Jelgavas iela no Graudu līdz Ganību ielai satiksmei ir atvērta, ierobežojot ātrumu no Dzelzceļa līdz Graudu ielai. Būvuzņēmēja *SC Kuldīga* pilnvarotais pārstāvis Jānis Jansons pastāstīja, ka tehniskā pauze paredzēta līgumā. Uzņēmējs labprāt darbu turpinātu, tomēr nolemts, ka tas nebūs kvalitatīvs. Kaut arī

laika apstākļi daudz neatšķiras no tiem, kādi bija novembrī, zemes darbiem tie nav piemēroti. J.Jansons gan uzsvēra, ka darbu var atsākt jau marta vidū, ja zeme nebūs sasalusi. Bet tas nav paredzams. Pērn, kad 1. aprīlī sākts frēzēt asfaltu, bijušas tādas nakts, kad ūdens piegāde iekārtā aizsalusi. Jautāts, ko dara darbinieki, J.Jansons atzina, ka daļa stājusies uzskaitē Nodarbinātības valsts aģentūrā, bet daļa strādā citos darbos.

Inguna Spuliece
Lāsmas Reimanes foto

Būt vai nebūt salūtam?

Sabiedrības iniciatīvu portālā *Manabalss.lv* tiek vākti iedzīvotāju paraksti kampaņā *Par svētkiem bez salūta*. Mērķis: panākt, ka valsts un pašvaldību naudu nedrīkst izšķērdēt ugunošanai, pārtraukt arī dzīvnieku un putnu biedēšanu un citu ietekmi uz vidi. Nedēļas laikā no desmit tūkstošiem savāktas jau 3750 balsis. *Kurzemnieks skaidro, kā šo ierosmi vērtē mūsupusē.*

Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa: „Jaungada salūts ir sena tradīcija – tā ir svētku kulminācija. Kuldīgā šogad tas izmaksāja 2000 eiro, un to nodrošināja SIA *International Fireworks Design*. Salūtu skaits jau ir samazināts. Tas tiek rīkots tikai divreiz gadā: Pilsētas svētkos un Jaungadā. Varam diskutēt, vai būtu jāatsakās vispār, – plānojam par to aptaujāt iedzīvotājus, lai noskaidrotu viņu domas. Vienlaikus vērsām uzmanību uz to, ka cita veida šovi, ar ko salūtu varētu aizstāt, domājams, maksātu daudz dārgāk.

Satrauc tas, ka ir tādi cilvēki, kuri Jaungada svinību laikā pārkāpj aizliegumus, kas attiecas uz pirotehnikas lietošanu, tā radot apdraudējumu citiem. Turpmāk pašvaldības policija Jaungadā to kontrolēs pastiprināti, lai šādas situācijas novērstu.”

Skrundā salūts svētkos maksājis 300 eiro. „Pērnava Igaunijā sacījusi, ka par gaisā izšauto naudu varot izrotāt pilsētu, lai cilvēkiem jaukāk un siltāk. Man šķiet, ka par 300 eiro izrotāt var ļoti maz – to zinās katrs, kurš uz Ziemassvētkiem rotājis savu māju,” *Kurzemniekam* teic novada vadītāja Loreta Robežniece. „Vajadzētu nevis raudzīties uz aizspriedumiem, bet vērtēt, cik tas izmaksās un vai ir vajadzīgs iedzīvotājiem. Salūts uzticēts profesionāļiem. Šī summa nav tāds milzu ieguldījums, lai mēs nesagādātu prieku ģimenēm ar bērniem.”

Ugunsdzēsējs Jānis Buķelis atzīstas, ka viņam salūts patīk: „18. novembris un Jaungada sagaidīšana ir svētki, kuros krāšņa ugunošana iederas.

Manā darba pieredzē nav nācies palīdzēt kādam, kurš tās laikā būtu cietis. Gadījumi, kad jāpalīdz cilvēkiem, ir, bet tie nav saistīti ar pašvaldību organizēto salūtu, jo to dara profesionāļi. Nelaiemes gadījumi vairāk bijuši privātpersonām.” Savukārt Ventspils biedrības *Par dzīvnieku tiesībām* vadītāja Marija Dišlova iestājas par to, ka salūts jāaizliedz: „Es jau sen par to domāju. Priecājos, ka beidzot ir šāda iniciatīva un tiek vākti paraksti, lai ugunošanu pārtrauktu. Tāda nauda lido gaisā! Kad aizdomājas, reizēm gribas raudāt. Domāju, ka to var aizstāt ar labiem koncertiem, uzvedumiem. Dzīvniekiem no salūta ļoti bail. Man mājās ir 11 kaķi, arī meitai ir suņi un kaķi. Mēs svētkos nevaram iziet no mājām, jo jāizdomā, kā dzīvniekus no ugunošanas trokšņa pasargāt. Ir bijis tā, ka telpā skaļāk uzgriežu radio, lai salūts nav tik ļoti dzirdams. Tāpat vajadzētu izvairīties laist gaisā balonus, jo cieš un pat aiziet bojā ūdensdzīvnieki.”

Inta Jansone

Elektrotehniku atkal vāks bez maksas

Tā kā iedzīvotāji izteikuši vēlmi pēc atkārtotas lietoto elektropreču savākšanas akcijas, **Kuldīgas komunālie pakalpojumi (KKP) to organizē arī janvārī un februārī.**

Bez maksas tiks aizvesta tāda tehnika, kuras kopējais svars būs vismaz 15 kg, toties KKP mašīna piebrauks pie katrām namdurvīm visā novadā, kur cilvēki būs pieteikušies.

Uzņēmuma sabiedrisko attiecību speciāliste Anita Zvingule pastāstīja, ka iepriekšējā akcijā oktobrī visā novadā savāktas 43 tonnas ar ledusskapjiem, televizoriem, veļasmašīnām, datoriem u.c. elektroprecēm. „Tas ir abpusēji izdevīgi. Iedzīvotāji var no

lietām atbrīvoties bez maksas, bet uzņēmums, tās nododot, kaut ko arī nopelna,” skaidro A.Zvingule un uzsver, ka elektropreces satur dažādas vielas, kas apdraud vidi, tādēļ tās nedrīkst izsviest pie sadzīves atkritumiem, mežā vai atvest pie daudzdzīvokļu māju konteineriem.

Tehnikai jābūt neizjauktai, jo pieņēmieji ieinteresēti, lai vērtīgie materiāli tajā būtu palikuši. Pirms pirmās akcijas bijuši tādi veikli darboņi, kas centušies KKP transportu apsteigt, lai paši aizvestu un nodotu to, kas uzpircēju acīs ir vērtīgāks.

Inguna Spuleniece

Akcijai pieteikties darba laikā pa tālr. 63322380. Tā notiks:

- **16. janvārī** Kurmālē, Turlavā, Laidos, Pelčos un Snēpelē (ieteikties līdz 9. janvārim);
- **23. janvārī** Gudeniekos, Īvandē, Ēdolē un Padurē (ieteikties līdz 16. janvārim);
- **30. janvārī** Rumbā, Vārmē, Rendā un Kabilē 30. janvārī (ieteikties līdz 23. janvārim);
- **6. februārī** Kuldīgā (ieteikties līdz 30. janvārim).

Brīvdienas pavada lietderīgi

Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centrs skolēnu brīvdienās organizē radošas darbnīcas. Arī 2. un 3. janvārī bija iespēja tajās uzzināt ko jaunu.

Tehniskās modelēšanas darbnīcā bērni no papīra rada telpiskas lietas.

Andrejs Iljins, Marks Sāmietis un Mārtiņš Peniķis brīvdienās plāno, ko kino un video pulciņā darīs līdz mācību gada beigām.

Tehniskās jaunrades centrā varēja pārļot, izmēģināt tehnisko modelēšanu, apmeklēt kino un video darbnīcu. Sastaptie skolēni stāsta, ka par to uzzinājuši sociālajos tīklos un bijusi interese iemācīties ko jaunu.

Kino un video darbnīcu apmeklēja tie, kas šajā pulciņā darbojas ikdienā. Mārtiņš Peniķis mācās Kuldīgas Centra vidusskolas 8.c klasē: „Bija tāda diena, kad atnākt un

darboties, tāpēc esam šeit. Pēc ilgāka pārtraukuma darbu sākt ir grūtāk, tāpēc šodien pārrunājam, ko darīsim līdz maijam.”

Pulciņa vadītāja Dzintra Filippova stāsta: „Esam maza kinostudija. Lielajās katram ir savi pienākumi un amats, bet šeit visi dara visu – no scenārija līdz filmas beigām. Paši raksta, paši filmē un montē, paši ir aktieri. Gaismotāja mums nav – paši turam lampas.

Pulciņš pastāv jau kopš 1982. gada, un šai laikā izauguši operatori, aktieri un citi, kuri šajā jomā strādā. Piemēram, Oto Brantevics (filmā *Dvēseļu putenis* nospēlējis galveno lomu – red.) šo pulciņu apmeklēja jau no mazām dienām.” Arī citi tā dalībnieki Andrejs Iljins un Marks Sāmietis stāsta, ka domājot ar ko tādu saistīt nākotni.

Lāsma Reimanes teksts un foto

Tirgū saimniekot turpinās

Skrundas novada domes sēdē nolemts uz gadu pagarināt līgumu ar *Skrundas komunālo saimniecību (SKS)* par tirgus apsaimniekošanu.

Iepriekšējais līgums arī bija uz gadu. Kā norāda domes priekšsēde Loreta Robežniece, deputātiem nav pretenziju pret līdzšinējo darbību, tomēr gribētos redzēt plašāku mārketinga plānu un tālāku vīziju par attīstību, lai piesaistītu vairāk uzņēmēju.

SKS valdes pārstāvis Sandis Japēņins stāsta, ka pēc tirgus pārbūves izstrādāti jauni noteikumi, teritorijas plāns un izceļojums, kas stājas spēkā oktobrī. Noteikts, ka oficiālais darba laiks ziemā (no oktobra līdz aprīlim) ir no 7.00 līdz 14.00, bet vasarā – līdz 19.00 Tirgus ir atklāta teritorija, tirgoties var katru dienu, tomēr iegājies, ka tas pārsvarā notiek pāra dienās (otrdienās, ceturtdienās un sestdienās). Tāpat neviens

tirgotājs netiekot raidīts prom pēc oficiālā darba laika, bet tas jāaskaņo ar uzņēmuma administrāciju.

S.Japēņins piebilst, ka ir pats klusākais brīdis – tas parasti ir no Jaungada līdz martam, kad sākas stādu tirgošana. Cena atkarīga no vietas. Piemēram, tirdzniecība pie galda (2 m x 1 m) – 1,50 eiro, teltī – 2,50 eiro, no automašīnas – 3–4 eiro atkarībā no aizņemtās platības. Mazā paviljona noma ir 50 eiro, lielā – 100 eiro mēnesī. No tiem viens vēl nav aizņemts. Viens kiosks pastāvīgi iznomāts biedrībai *Skrundas klēte*, otrs – pašvaldības tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta centram, pārējie uzņēmēji mainās atkarībā no sezonas. Par tirdzniecības vietām ir atlaides pensionāriem un tiem, kuri slēdz ilgtermiņa līgumu (no mēneša līdz gadam).

Daina Tafelberga

Ziedoājumi saskaitīti

Rendas kultūras namā, dievkalpojums Usmas un Rendas baznīcā, kā arī veikālā *Top!* akcijas *Enģeļi pār Latviju* nesen aizvadītajos koncertos saziedoti 875 eiro.

Tie nodoti Bērnu slimnīcas fondam, lai nodrošinātu ārstēšanu, zāles, palīgīdzekļus un aparāturu slimajiem bērniem.

Kultūras organizatore Sandra Gailuma atzīst, ka rendenieku atsaucība labiem nodomiem nav būtiski mainījies, tomēr summa nedaudz pieaugusi. Atbalsts lielajai akcijai *Enģeļi pār Latviju* Rendas pusē notika devīto reizi, bet otro gadu uz koncertu kultūras namā aicināti viesmākslinieki, ļaujot pašdarbniekiem atpūsties. Tradīcija tikšot saglabāta – jau tagad organizatore sākusi uzrunāt tos mūziķus, kuri rendeniekus un viesus varētu pniecēt labdarības akcijā šīgada nogalē.

Daina Tafelberga

Kurzemē

Ventspilī visdārgākais salūts

Gadumijas uguņošanai Ventspils dome iztērējusi 22 919 eiro. Dārgāko salūtu rangā tālāk nāk Rīga, kurai uguņošana izmaksājusi 17 600 eiro. Liepājā salūta izdevumi bijuši 12 tūkstoši eiro, un pašvaldība neredzot iemeslu no tā atteikties, tomēr, ja kāds uzņēmējs piedāvātu videi pilnībā draudzīgu alternatīvu, dome būtu piedāvājumiem atvērta.

Liepāja gatava cīnīties

Liepājas Universitātes vadība sūtīs vēstuli Izglītības un zinātnes ministrijai, Saeimas izglītības komisijai un Valsts prezidentam, aicinot pamatot vēlmi mainīt universitātes statusa kritērijus. Saskaņā ar ministrijas izvirzītajiem tam vairs neatbilst ne Liepājas, ne Daugavpils augstākās izglītības iestāde. Augstskolas vadība Liepājā uzskata, ka daudzi kritēriji ilgtermiņā būtu izpildāmi, izņemot studentu skaitu, kas pašlaik ir zem 1400.

Aicina rotkalis

15. janvārī 17.00 Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā izstādē *Rotu balsis* būs tikšanās ar rotkali Andri Grebi, kurš vadījis darbnīcas 3x3 pasaules latviešu ģimeņu saietos Latvijā, Īrijā, ASV un citur. Meistara stāstījumā tiks caurlūkoti Kurzemnieku tradicionālie rotāšanās paņēmieni un atšķirības Kurzemes novados.

Saldus novadam otrā vieta

SIA *Eco Baltia vide* pārstāvji Saldus novada pašvaldībai pasnieguši pateicības rakstu par dalību stikla šķiratonā. Ar 30,2 tonnām nodotās taras Saldus novads akcijā ieņēmis otro vietu. Pirmajā ar 32,16 tonnām ierindojies Kuldīgas novads.

Īpaši Kurzemes uzņēmējiem

Uzņēmēju dienas Kurzemē notiks 3. un 4. aprīlī Ventspils olimpiskajā centrā. Līdz 15. janvārim dalībniekiem piedāvāti īpaši agrs pieteikšanās nosacījumi. Informācija: www.chamber.lv. Plānots, ka pulcēsies ap 200 dalībnieku.

Talsos rēķina soda procentus

SIA *Talsu namsaimnieks* šogad sācis aprēķināt nokavējuma procentus par māju pārvaldīšanas un komunālo pakalpojumu maksājumiem. Lai tas nenotiktu, klienti aicināti slēgt vienošanos par pakāpenisku parāda dzēšanu. Civillikuma 1765. pants paredz, ka nokavējuma (likumiskie) procenti ir 6% gadā jeb 0,0164% dienā no parāda summas.

Vieta, kurā labi kaimiņi

„Mums apkārt ir atsaucīgi un izpalīdzīgi cilvēki,” atzīst trīs Laidu pagasta iedzīvotāji, kuri savu senču mājās dzīvo Aizputes novada pierobežā. Lai arī ar auto paši nebrauc, līdz pilsētai nokļūt neesot problēmu, jo otram palīdzību varot lūgt jebkurā brīdī. Kā apliecinājumu sacītajam vienā mājā sastopam palīdzēt atnākušo kaimiņieni.

Brīvdienu neesot

„Man te ir labi un te patīk,” saka Jekaterina Pavļiha, kurai *Pučkalnos* rit 34. gads. Izaudzīnāti pieci bērni, vairāk nekā desmit gadu pavadīti vientulībā, un nu ikdienu rit kopā ar dzīvesbiedru Viktoru.

Jekaterina ir ukraiņiete – 1957. gadā kopā ar mammu pārcēlušās uz Latviju, Laidu pagasta Vangas ciemu. „Vangā jau dzīvoja viņas māsa ar ģimeni. Jau nībā bija te atbraukusi, apprecējusies. Kad mamma palika viena ar mani, viņas māsa uzaicināja pie sevis. Latviešu valodā runāt un rakstīt iemācījās mēneša laikā, bet skolā man nepatika. Bija kauns, jo man bija 12 gadi, bet jāiet 1. klasē kopā ar septiņgadniekiem. Kazdangā un Laidos pamācījās, bet tad gāju kolhozā ganīt govīs.

Mamma iepazinās ar vienu vīrieti, nopirka šo māju par 1000 rubļiem, un pārcēlāmies uz *Pučkalniem*. Iepriekš te dzīvojuši Vilmaņi. Es no 17 gadiem kol-

Kūtiņā mit trīs govīs, bullītis un 70 vistas.

hozā *Uzvara* strādāju lauku brigādē. Kad vajadzēja, aizvietoju slaucējas. Brīvdienas nevienas nebija. Dzīvoju ar vienu vīrieti, mums bija trīs bērni. Tas aizgāja pie citas, es paliku ar visiem trim. Sāku dzīvot ar citu vīrieti, piedzima vēl divi bērni, bet viņš agri nomira. Visus piecus pati izaudzīnāju.”

Pirms sešiem gadiem Jekaterina satikusi tagadējo dzīvesbiedru Viktoru. Lai arī jau nosvinēta viņas 75. dzimšanas diena, atpūsties īsti neiznāk. Ar pensiju vien iztikt nevar, tādēļ savu laiku nokalpojošajā kūtī viņa joprojām tur trīs govīs, bullīti un 70

Jekaterina Pavļiha *Pučkalnos* stāsta, ka vasarā vairāk laika aizņem āra darbi, bet nu esot sākuši remontēt telpas.

vistas, pa diviem savāc sienu, izaudzē dārzeņus. „Visu laiku mums ir, ko darīt. Tagad paremontējam māju. Ja va-

jag tikt uz pilsētu, piezvanu, palūdzu kaimiņiem. Tie mums ļoti labi,” saka Jekaterina.

Viens otram palīdz

Edgars Zilītis garajos rudens vakaros skatoties televizoru.

Bērziņos sastopam Edgaru Zilīti. Arī viņam šīs ir vecāku mājas, kurās pavadīta bērnība un kurās atgriezies pēc vairākiem gadiem Jūrmalā.

„Tāds pamests nostūris man te šķiet. Vasarā skaisti un labi, bet no rudens līdz pavasarim ir vientuļi,” stāsta Edgars. „Es šeit atgriezos, kad vecāki paši vairs nevarēja tikt galā. Pirms trim mēnešiem mamma nomira, nu dzīvoju viens. Laukos ar darbu ir švaki, un daudz cilvēku te nedzīvo. Bet ir kaimiņi – ļoti labi cilvēki. Ja vajag, aizved uz pilsētu. Arī es pats reizēm izlīdzu – nupat palīdzēju kaimiņienei *Dzintaros* pārnest somas no mašīnas. Vecs cilvēks, pati nevar. Pilsētā dzīvot es negribētu, bet tāda pamestības sajūta te ir. Pats ar' esmu kūtrs.”

Sadzīviski sarežģīti

Mūsu sarunas laikā Edgaram Zilītim palīdzēt atnāk Egita Briede. Arī viņa dzīvo mājās, kas saucas *Bērziņi*, tikai puskilometru tālāk – kaimiņu pagastā Turlavā.

Egita pirms vairāk nekā desmit gadiem no Rīgas pārcēlusies uz laukiem. Šeit viņai patīk, bet diez vai ilgi te dzīvošot, jo grūti atrast atbilstoši atalgoātu darbu. Viņa apgūvusi dažādas profesijas: celtnieka, apdares darbu tehniķa, viesmīļa, pavāra, grāmatvedes-sekretāres.

Tagad viņa strādājot pansionātā *Rokaiži*: „Esmu aprūpētāja. Darbs ir 13 kilometrus no mājām. Kuldīgā varbūt ir labākas darba iespējas, bet 30 kilometrus izbraukāt nevaru. Bērns iet bērnudārzā Turlavā, otrs vēl mājās. Dzīvesbiedrs strādā būvniecībā Rīgā. Šeit mani vecāki palīdz tikt ar visu galā. Sarežģīti ir dzīvot laukos – ar laiku kaut kas būs jāmaina.”

„Ir doma, ka kaut kas jāmaina, jo ilgi nevarēšu dzīvot laukos un izbraukāt uz darbu citur,” saka Egita Briede no Turlavas.

Dzīvi gribētu aktīvāku

Pūču iemītniece Dzintra Kāravniece smeļ, ka nekāda ballīšu mīļotāja neesot, tomēr diezgan vienmuļo ikdienu labprāt iekrāsotu ar kādu iziešanu sabiedrībā.

Saimnieces mīļi ap vakariņu laiku uzraugot durvis.

Pūču pagalmā pirmie pretimnācēji ir kaķi. No palodzēm un korēm nolēkuši, tie pulcējas pie ieejas un gaida, kad Dzintra Kāravniece pavērs durvis atbraucējiem un līdz ar to četrkājainajiem mīļuliem.

Dzintrai šīs esot vecāku mājas. Bērnībā viņa te dzīvojusi, mācījās Kazdangā skolā, pēc tam daudzus gadus dzīvojusi Liepājā. Tur pieradusi pie sabiedriski aktīvas dzīves: ceļojusi, fotografējusi, bijusi fotokluba *Liepāja* dalībniece, pati fotogrāfijas taisījusi. Nu jau pasen atgriezusies dzimtajās mājās, bet esot diezgan vientuļīgi un skumīgi. „Padomju laikos dzīvoju cilvēcīgu dzīvi. Bija nauda, varēju paceļot, fotografēt. Ko tagad? Par divsimt eiro neko daudz nevaru,” nosaka sieviete.

Jolanta Hercenberga
Alberta Dintera foto

„JA NEPATĪK, KĀ DARĀ CITI, IZDARI PATS!”

Kopš viņa mācījusies tagadējā Kuldīgas Centra vidusskolā, Ingai darbs tūrismā vienmēr bijis kā ienākumu avots blakus īstajam darbam, un ekskursantus viņa vadījusi kā citu uzņēmumu pārstāve. Uzņēmējdarbību studējusi augstskolā, un pieredze ceļojumu aģentūrās un viesmīlības uzņēmumā bijusi labs treniņš.

Pirms gada, kad kļuvusi par bezdarbnieci, nolēmusi ilggadējo aizraušanos pārvērst par pamatdarbu. Nodarbinātības valsts aģentūrā piedalījies konkursā un ieguvusi finansējumu uzņēmējdarbībai. „Veidoju savu zīmolu, popularizēju to. Iegādājos bezvadu audiosistēmas, kas ļauj strādāt pat ar 80 cilvēku grupu. Katram ir austiņas, kurās viņš dzird, ko stāstu. Pa pilsētu staigājot, var paiet no manis tālāk, fotografēties, apskatīt objektu,” skaidro Inga.

„Ir viegli kritizēt, ja redzi, ka kāds kaut ko dara un kaut kas vēl nesanāk. Bet ir labs teiciens: „Ja nepatīk, kā dara citi, izdari pats! Ja vari, izdari labāk!” Pirmo reizi esmu pati sev darba devēja.”

PĀRDOD ZINĀŠANAS UN PIEREDZI

Šis darbs Ingai esot piemērots, jo tajā varot izmantot interesi par vēsturiskiem notikumiem, bagātīgo iztēli un saskarsmes prasmes. „Es neko neražoju – es pati esmu *produkts*, manas plašās zināšanas, to interpretācija, stāstījums un mans sniegums,” saka Inga.

„Veikalā *Zelta apelsīns* Liepājas ielā būs vieta, kur man kā gidei satikties ar ciemiņiem. Tur izliku reklāmu, un sajūta ir dīvaina: mazā pilsētā nav pieņemts sevi pasniegt kā precī. Bet sarunās tāpat visi zina, kas ir Beņķa veikals, Geides benzīntanks vai Andas druka. Katrā reizē uzņēmumu saistām ar cilvēku. Uzņēmuma *Gids Kuldīga* seja būšu es. Kāpēc ne?”

PIEVIENOTĀ VĒRTĪBA – PILSĒTAS DZĪVAIS STĀSTS

Ingas moto esot *personiska attieksme*: „Gides piedāvājumu veidoju sadarbībā ar daudziem foršiem Kuldīgas tūrisma uzņēmējiem. Es sevī redzu misiju, ka esmu tā mazā adatiņa, kas visus sašuj kopā saitītē un izveido piedāvājumu pilsētas ciemiņiem. Katrs pakalpojums ir ar stāstu, un es esmu tas, kurš to tūristam izstāsta. Mana pievienotā vērtība ir pilsētas dzīvais stāsts, mans pieredzējums šeit. Ar tehnoloģijām varam virtuāli iepazīt jebkuru pasaules malu, pat neizkustoties no mājām. Bet, neveidojot kontaktu ar vietējiem cilvēkiem, nerodas izjūtas.”

Inga sadarbojas ar Kuldīgas aktīvās atpūtas centru un dažādām Rīgas ceļojumu aģentūrām, nupat top sadarbība ar Sanktpēterburgas aģentūrām.

„Noķert iedvesmu un būt uz viļņa”

„Esmu metusies sirdsdarbā ar pilnu jaudu! Esmu solījusi sev tajā noķert iedvesmu un būt uz viļņa!” tā par sevi saka kuldīdzniece, daudziem pazīstamā gide INGA TRUMSIŅA, kura pirms pusgada nodibinājusi uzņēmumu *Gids Kuldīga*. Latvijas grupām tas piedāvā pavadones pakalpojumus ceļojumos uz Eiropas valstīm, bet viesiem Inga izrāda savu pilsētu un citas Kurzemes un Latvijas vietas.

„Humora izjūta ir viena no svarīgākajām īpašībām, kas grupas vadītājam nepieciešama tālos ceļojumos,” uzskata Kuldīgas gide Inga Trumsiņa.

TIRGUS BRAUCIENI

Interesi par tūrismu radījuši vēstures skolotāji vidusskolā. „Skolā bija feini skolotāji Nora Gailāne un Visvaldis Cīcis,” stāsta Inga. „Darbojās tūrisma pulciņš, mācījāmie vadīt ekskursijas sadraudzības skolām. Jau toreiz pietiekami labi runāju krieviski. Uzņēmām ciemiņus, rādījām pilsētu.”

Pēc vidusskolas I.Trumsiņa gribējusi iestāties filozofos, bet nav izdevies, tādēļ neklātienē studējusi vēsturi, strādājusi muzejā. „Upīskalnā toreiz bija Padomju armijas bāze, man zaldātiem jānāca vietējā vēsture. Atveda kādus 50 pušus, stāgājām pa pilsētu, viņi ierindā soļoja līdz un uzjautrinājās,” ar smaidu atceras Inga.

Vēlāk strādājusi Ventpils tūrisma biroja Kuldīgas filiālē. „Tā bija laba pieredze.

Ekskursijās ar vilcienu uz Sočiem, uz Maskavu pavadīju grupas. Tie bija laiki, kad grupas pavadonim vajadzēja izcīnīt to, kas tūristiem pienācās pēc ceļazīmes. Jāved līdzī dāvanas, lai

viesiem pietiktu gultu, un jāskaita cīsiņi, lai pietiktu visiem. Laba dzīves skola. Pārmaiņu laikos tūrismā darba nebija. Tik vien kā *Kupi – prodai!* (*Pērc – pārdod!* – krievu val.) braucieni uz Varšavu, bet par tūrismu to grūti nosaukt. Vedām prom rūpnīcas *Sträume* ražotās kafijas dzirnaviņas, mikserus. Pirkām to, kā pie mums trūka. Uz Somiju vedām līdzī šnabi, jo nebija tik daudz somu marku, lai samaksātu par stāvvietu.”

GALOPĀ PĀRI EIROPAI

„Tad nāca ārkārtīgi skaistais laiks, kad atvērās robežas uz Eiropas valstīm un, kā smeji, ar galopu laidām pāri Eiropai! Divu trīs nedēļu braucieni ar autobusu un nakšņošanu tajā. Pa nakti braucām, pa dienu autobuss stāvēja, gājām ekskursijās. Viesnīcu citviet nebija – gulējām autobusā, nomazgājāmie degvielas uzpildes stacijā. Pie katras robežas – vīzas, kontrole. Samainīto naudu piesietu sev pie jostas nēsāja.

Atceros pirmos braucienus uz Somi-

„Cilvēkiem tad naudas bija ārkārtīgi maz, bet viņi ceļoja ar milzīgu aizrautību, jo priecājās par iespēju ieraudzīt līdz šim liegto pasauli.”

ju. Cenu atšķirība mums un viņiem tik krasa, ka neko nevarējām atļauties. Atceros to sajūtu: gribas ēst, no restorāna jūtama ceptu kartupeļu smarža, bet naudas nepietiek. Braucot cauri Vācijai, pamatā varēja atļauties tikai kartupeļu salātus. Cilvēkiem tad naudas bija ārkārtīgi maz, bet viņi ceļoja ar milzīgu aizrautību, jo priecājās par iespēju ieraudzīt līdz šim liegto pasauli.”

AUGSTU KVALITĀTI PAR ZEMU CENU?

Šodien daudzi vēloties maksimālu kvalitāti par zemu cenu. „Un no grupas vadītāja, pārvadātāja un izmitinātāja gaida perfektu sniegumu. Bieži lieto frāzi: „Mums ir tiesības.” Katram ir viedierīce, kurā pēta nobrauktos kilometrus, diskutē, kāpēc esam braukuši pa šo, nevis citu ceļu. Vienā rokā viedierīce, otrā – līgums ar firmu. Tajā pa punktiem ir programma, un ceļotāji seko līdzī, lai tā pilnībā tiktu izpildīta. Mūsu uzdevums ir to, kas līgumā, izdarīt perfektu, neskatoties uz laika apstākļiem vai politisko situāciju. Tas ne vienmēr ir viegli. Cits jau pirms iekāpšanas autobusā izsaka pretenzijas, un tikai tad ceļojums sākas. Lai darītu šo darbu, cilvēki ļoti jāmīl, jo raksturi ir tik dažādi... Bet es par šo darbu degu.”

PLUSI UN MĪNUSI

Gida darbs liekot mobilitātes un nemitīgi mācīties. „Tam, kuram vajadzīga auditorija, kas viņā klausās, šī profesija ir īstā. Bet pasaulē viss mainās: laika apstākļi, politika, ekonomiskā situācija, likumi, nauda. Ja cilvēkus ved uz kādu valsti, par situāciju jābūt informētam.

Mīnuss ir tas, ka visa dzīve pakārtojas šim dar-

bam. Ja ģimenē notiek ne tik labi notikumi, vienalga jābrauc no mājām prom – ceļojumu nevar atlikt. Mans vīrs Andis, meita Linda un dēls Vilis ar to ir saskārušies. Mīnuss arī tas, ka grupas vadītāja esmu 24 stundas diennaktī. Nerēķinoties ar to, ka arī es varu nogurt, gribēt atpūsties, ēst. Ir ļoti liela atbildība par tiem cilvēkiem, kuriem braucu līdzī tālos ceļojumos. Tas ir ceļš, transports, arī paši tūristi izraisa bīstamas situācijas, nevērīgi izturoties pret savu veselību. Kad visi esam atgriezušies, tad tikai iestājas atslābums.”

Inga uzskata, ka, ceļojot pa pasauli, katram vajadzētu izbaudīt to, kā nav viņa dzīvesvieta. „Mums būtu jāizpeldas siltā dienvidu jūrā, jāuzkāpj kalnā, kur augustā var iebriest sniegā, jāpagaršo kaut kas eksotisks. Tāpat svarīgi parunāt ar citas valsts cilvēkiem. Ja arī valodu nesaproti, mentalitāti sajūtīsi. Tas dzīvei piešķirs garšu.”

„Cilvēkam, kuram vajadzīga auditorija, kas viņā klausās, gida profesija ir īstā. Mīnuss tas, ka visa dzīve pakārtojas šim darbam.”

„Ja nepatīk, kā dara citi, izdari pats! Ja vari, izdari labāk! Esmu šobrīd tajā pozīcijā, ka daru pati.”

Kad dvēseles spogulis sāk aizmigloties

Inguna Spuleniece
Lāsma Reimanes foto

Cik nozīmīga mums katram ir redze, saprotam tikai tad, kad tā zaudē asumu. Rīkojoties pareizi, dzīves kvalitāti tas nepazemina. Piemērotas brilles var būt arī stilīgas, bet galvenais – cilvēks var turpināt darīt visas ierastās darbības arī tad, kad redze pasliktinājusies. Kurzemnieks noskaidro, kā un kur redzi pārbaudīt, kā pareizi un droši lietot lēcas, kas par atbilstošām brillēm jāzina šoferiem un citiem.

Divi speciālisti

Redzi var pārbaudīt gan pie optometrista, gan oftalmologa jeb acu ārsta – abi ir redzes aprūpes speciālisti.

Mūsdienās labu redzi var saglabāt līdz pat vecumam, ja to regulāri pārbauda vai acis sāk ārstēt laikus. Regulāras pārbaudes vajag tāpēc, lai noteiktu paaugstinātas acu patoloģijas risku un laikus sāktu aprūpi. Pārbaudes biežumu nosaka katram savu, un pēc pirmās apskates vieglāk noteikt atkārtotas vizītes laiku.

■ OFTALMOLOGS

Ārsts, kurš specializējas acu un redzes sistēmas medicīniskā un ķirurģiskā aprūpē. Diagnostiķe un ārstē, kā arī pārzina apstākļus, kas redzi ietekmē. Pie acu ārsta uz padziļinātu pārbaudi pacientu ierodas konkrētu sūdzību gadījumā, ja ir acu slimības vai vispārējas saslimšanas, piemēram, cukura diabēts, kad jāpārbaudās regulāri.

■ OPTOMETRISTS

Tāpat nosaka redzes asumu, krāsu redzi, konstatē acu iekšējo un ārējo struktūru saslimšanu (glaukomu, kataraktu), diagnostiķe redzes traucējumus (tālredzību, tuvredzību, astigmatismu u.c.), izraksta brīļu recepti, piemēklē kontaktlēcas, taču neārstē – tikai profilaktiski pārbauda. Ja rodas aizdomas par saslimšanu vai redzes traucējumiem, pacientus nosūta pie oftalmologa.

Optometristi visbiežāk strādā optikas salonos, taču tie var būt arī primārie redzes aprūpes speciālisti klīnikās. Pacientiem ar acu slimībām, piemēram, glaukomu, kataraktu, tīklenes problēmām vai redzes traucējumiem, vispārēju saslimšanu (cukura diabēta) gadījumā jāpārbaudās pie acu ārsta.

Optometristi mācās Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas katedrā.

◆ Par acu ārstu Kuldīgā vienu gadu strādā Aigars Brencēns.

- Viņam ir vairāk nekā 17 gadu pieredze acu operācijās. Strādājis P.Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcā, Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas acu nodaļā, kopš 2015. gada ir privātprakse Ventspīlī.
- Kuldīgā viņš pieņem primārās veselības aprūpes centrā, Liepājas ielā 34. Tālr. 63322401. Brīvais pieņemšanas laiks apskatāms mājaslapā www.piearsta.lv.

◆ Kuldīgā darbojas četri optikas saloni: Piltenes ielā 10, Liepājas ielā 9, 30 un 32.

Pēc brillēm – uz optiku

Optikas salonu konsultantes ir vienisprātis: ja cilvēkam vajag brilles, jādodas pie optometrista.

AR SAVIEM IETVARIEM

„Ja brilles nav bijušas vai arī jāpiemeklē citas, droši var nākt pie optometrista, nevis stāvēt garā rindā pie acu ārsta,” pārliecināta konsultante Linda Rutka no *Kuldīgas optikas*. „Ja šeit saprotam, ka brilles nav pie vainas, bet ir kāda saslimšana, tad gan jādodas pie ārsta. Diemžēl iegājies, ka cilvēki uzreiz iet pie ārsta, kaut pietiktu ar optometristu palīdzību. Pie tiem optiķis rindas nav, bet pie daktera Brencēna tā dažkārt veidojas, jo cilvēki dodas kārtot brīļu lietas. Optometrists savos aparātos var pamānīt glaukomu, kataraktu, tad arī iesakot iet pie acu ārsta Kuldīgā vai citur.”

Salona *Metropole* konsultante Inita Zariņa uzsver vēl kādu aspektu – vizīte pie optometrista ir lētāka nekā pie acu ārsta. Atlaides ir senioriem, bērniem un tiem, kam klientu karte.

Brīdī, kad *Kurzemnieks* atrodas *Kuldīgas optikā*, ienāk kāds kungs, kurš vēlas nomainīt brīļu ietvaru. Šķīstot, ka tas vainīgs. Viņam mājās esot vairāki – nesīšot līdzī. L.Rutka viņu pieraksta uz pieņemšanu pie optometristes Kristīnes Stukules jau pēc divām darbdiēnām. „Naudas cilvēkiem ir tik, cik ir. Kungs ņems līdzī savu rāmi, skatīsimies, ko varam līdzēt,” skaidro L.Rutka. No optometrista apmeklējuma līdz brillēm jāgaida aptuveni divas nedēļas. Viss atkarīgs no lēcām. Vizītei jāatvēl vismaz stunda. *Metropolē* I.Zariņa teic, ka arī pie viņas cilvēki nāk ar saviem ietvariem un lēcām, nes arī salūzušas brilles, kas tiek salabotas vai nu tepat vai sūtītas meistaram Liepājā.

VISMAZ REIZI GADĀ

„Jauns cilvēks ar pirmajām brillēm bez sūdzībām var nostaigāt arī desmit gadu. Pati ar vienām staigāju tik ilgi, kamēr vaļi sāka aizrādīt, ka rāmji izgājuši no modes,” smejas L.Rutka. „Nākamais laiks ir ap 40 gadiem, kad rodas vajadzība pēc lasāmajām brillēm. Ja brilles nēsu ikdienā, tad gan reizi gadā vajadzētu atnākt uz redzes pārbaudi. Dzīves ritms ir tāds, ka redze pasliktinās aizvien jaunākiem cilvēkiem: dators, planšete, tālruna ekrāns. Blenžam, blenžam un blenžam... Tad arī sākas tipiskais sausās acs sindroms, kad acis tiek kairinātas. Diemžēl slimības sākas aizvien jaunākiem cilvēkiem: katarakta, glaukoma. Jāsaprot, ka tie ekrāni neko labu acīm nedod.”

Speciālistes pārliecinātas: ja brilles izrakstītas, tās noteikti jāvalkā, citādi cilvēks iedzīvosies galvassāpēs, ies pie neurologa,

Salona *Metropole* darbiniece Inita Zariņa. „Kuldīgā strādājam no 4. novembra. Esam pārliecinājušies, ka klienti te ir jauki un laipni.”

Šobrīd modē ir apaļi rāmji.

uz citiem izmeklējumiem. Bet īstenībā visu var novērst ar pareizām brillēm.

KONTAKTLĒCAS – AKTĪVAJIEM UN SPORTISKAJIEM

Kontaktlēcu nēsāšana jāizvērtē – tā atkarīga no dzīvesveida, arī no tā, vai cilvēks spēj lēcu acī ielikt. L.Rutka pārliecināta, ka tiem, kam brilles vajag tikai lasīšanai, lēcas nav vajadzīgas: „Tās parasti izvēlas jauni cilvēki, aktīva dzīvesveida piekritēji, sportisti. Jāievēro specifisks kopšanas režīms. Manuprāt, vieglāk ir brilles no rīta uzlikt, vakarā noņemt. Gadās arī tā, ka cilvēks uzskata: brilles viņam nepiestāv.” K.Stukule piebilst, ka liela problē-

ma ar brillēm vēl aizvien ir pusaudžiem. Viņus mēdz apcelt vienaudži, arī vecāki dažreiz neapdomīgi pajoko, ka bērnam tās izskatās slikti. Aizvien vairāk cilvēku brīļu rāmjus sāk uzvert kā aksesuārus, lai gan netrūkst arī konservatīvi noskaņoto, kuri nekad neizvēlēties krāsainas kolekcijas atrodami dažādi brīnumi. „Tikko cilvēks saprot, ka brilles ir tāds pats aksesuārs kā šalle vai cimds, dzīve kļūst vieglāka,” pārliecināta L.Rutka. I.Zariņa skaidro, ka brilles acu aizsardzībai darbam pie datora vai braukšanai pie

Linda Rutka pārliecināta: „Ja cilvēks vismaz reizi gadā aiziet pie ģimenes ārsta, tikpat bieži vajadzētu atcerēties pārbaudīt acis.” *Kuldīgas optikas* klienti tā arī darot.

LINDA RUTKA: „Redze pasliktinās aizvien jaunākiem cilvēkiem: dators, planšete, tālruna ekrāns. Blenžam, blenžam un blenžam...”

GRIBI – TICĪ, NEGRIBI – NETICĪ

Kā ietekmē ēdiens

Pētījumi liecina, ka acis ir ne tikai dvēseles, bet arī dzīvesveida spogulis. Zinātnieki no ASV Tafta universitātes gadiem pārbauda teoriju, ka redzes pasliktināšanās ir maz saistīta ar vecumu – drīzāk ar to, ko ēdam.

Produkti ar augstu cukura saturu kaitē ne tikai slaidam viduklim, bet arī redzei. Ja mēs tikai nedaudz mainītu dzīvesveidu, piemēram, lietotu pārtiku ar zemu glikēmisko indeksu un regulāri vingrotu,

daļu redzes problēmu varētu novērst. Zinātnieki uzskata, ka acis vielmaiņā norit ļoti aktīvi un to nosaka ne tikai gliukoze, bet arī skābeklis. Pārāk daudz cukura samazina skābekļa līmeni. Vienkārsi sakot, acis tiek bombardētas ar cukuru un nesaņem vajadzīgo skābekļa daudzumu. Acu slimības saistītas arī ar apēsto tauku daudzumu. Hārvarda Sabiedrības veselības skolas eksperti atklājuši, ka mākulās (tas tīklenes centrālais punkts,

skatoties taisni) deģenerācijas slimnieki, kas ēda pārtiku, kurā bija daudz augu valsts izcelsmes tauku, slimības risku gandrīz četrkārsoja. Turpretī tie tauki, ko satur zivis un rieksti un kuros ir daudz *Omeigas 3* taukskābju, var no acu slimībām pasargāt.

Vairāki pētījumi rāda, ka arī augļu un dārzeņu ēšana (vismaz trīs porcijas dienā) par trešdaļu samazina mākulās deģenerācijas un kataraktas risku.

KAS ACĪM PATIKS?

■ Vidusjūras diēta

Tajā ir daudz svaigu, dabiski audzētu augļu un dārzeņu, olīveļļa, pākšaugi un zivs. Cik vien iespējams, gatavojiet ēdienu paši!

■ Daudz olbaltumvielu

Britu oftalmologs Stenlijs Evanss vairāk nekā 40 gadu pētīja kataraktu un citas acu slimības afrikāņiem un atklāja, ka daudzos gadījumos pacientiem īpaši trūka olbaltumvielu. Viņš iesaka dienā uzņemt vismaz 70–80 g labu olbaltumvielu.

■ Spināti un jebkādi kāposti

Tajos ir daudz luteīna. To satur arī kivi,

vīnogas, kukurūza un olu dzeltenums.

■ Jūras veltes

Krabji, omāri, garneles, lasis un citas zivs ir sarkanās jūras veltes satur daudz astaksantīna. Tas ir spēcīgs antioksidants. Japāņu zinātnieki apgalvo, ka dienā jāuzņem tikai 6 mg, lai redzes asumu uzlabotu.

■ Zilā krāsa

Zili un violeti augli, dārzeņi un ogas, piemēram, mellenes un zilenes, sarkanās vīnogas un kazenes, satur daudz antocianīdu, kas vajadzīgi acs radzēnes pigmentam, lai cilvēks labi redzētu krāslā.

■ Alkohols mazās devās

Austrālijā pētījumā pierādīts, ka viens vai divi mazi mēriņi alkohola dienā uz pusi samazina kataraktas risku. Tiem, kuri katru dienu izdzer vairāk par divām devām vai to nelieto nemaz, risks nesamazinās.

■ Saulesbrilles

Japānā un citur pētījumi liecina, ka acu pakļaušana spīgtai saules gaismai (ieskaitot ultravioleto starojumu) palielina kataraktas risku.

■ Kustības

Fiziskas nodarbes mazina jebkādu acu problēmu risku, arī tuvredzību.

CEĻU SATIKSMES NOTEIKUMOS RAKSTĪTS: skaidrā, gaišā laikā priekšā braucošās automašīnas numura zīme autovadītājam jāspēj saskatīt vismaz 40 m attālumā, savukārt skaidrā tumšā laikā, kad ieslēgtas visas ārējās apgaismes ierīces, – 20 m attālumā. Ja to var izpildīt, redze atzīstama par labu.

Labā redze – drošs autovadītājs

Transportlīdzekļa vadīšanas laikā visvairāk tiek nodarbinātas acis. Ja redze laba, cilvēks spē ātri reaģēt strauji un no nelaimes izvairīties.

SIGNĀLUS LABĀK NEGAIDĪT

Saskaņā ar likumu autovadītājiem redze jāpārbauda katru reizi, kad beidzies medicīniskās izziņas termiņš – reizi desmit gados. Taču apzinīgus autovadītājus, kuram brilles vai lēcas nevajag, redzi pārbauda vismaz reizi divos gados. Tiem, kam speciālists jau izrakstījis brilles ikdienai, redze būtu jāpārbauda reizi gadā, bet braucējiem, kuri lieto lēcas, – pat divreiz gadā.

Nepiemērotas brilles vai kontaktlēcas izraisa pastāvīgu redzes muskuļu saspringumu, kas var novest pie miglo-

šanās, dubultošanās, galvassāpēm, pasliktinās reakcijas ātrums. Tādi braucēji kļūst bīstami ne tikai sev.

KĀ SEV PALĪDZĒT

Regulāri pamirkšķini acis – tas palīdz atjaunot asaru slāni uz acs, lai tas neizzūtu.

Maini skatīšanās attālumu – tas palīdz medicīniskās izziņas termiņš – reizi desmit gados. Taču apzinīgus autovadītājus, kuram brilles vai lēcas nevajag, redzi pārbauda vismaz reizi divos gados. Tiem, kam speciālists jau izrakstījis brilles ikdienai, redze būtu jāpārbauda reizi gadā, bet braucējiem, kuri lieto lēcas, – pat divreiz gadā.

Regulāri pamirkšķini acis – tas palīdz atjaunot asaru slāni uz acs, lai tas neizzūtu. Maini skatīšanās attālumu – tas palīdz medicīniskās izziņas termiņš – reizi desmit gados. Taču apzinīgus autovadītājus, kuram brilles vai lēcas nevajag, redzi pārbauda vismaz reizi divos gados. Tiem, kam speciālists jau izrakstījis brilles ikdienai, redze būtu jāpārbauda reizi gadā, bet braucējiem, kuri lieto lēcas, – pat divreiz gadā.

Lēcas – ērts palīgs

Aktīvās dzīves piekritēji arvien biežāk kontaktlēcas izvēlas brīļu vietā. Tās ir pilnīgi drošas un nekaitē acu veselībai, ja vien tiek ievēroti vienkārsi kopšanas un lietošanas nosacījumi.

Obligāti pārbaudi redzi!

Vispirms redze noteikti jāpārbauda pie optometrista, kurš piemēklēs kontaktlēcas, kas saderīgas ar acīm.

levēro derīguma termiņu! Kontaktlēcas nedrīkst lietot ilgāk par

! Ikvienam, kurš ikdienā izmanto kontaktlēcas, vismaz reizi pusgadā ieteicams apmeklēt acu ārstu vai optometristu, lai konsultētos par redzes stāvokli. !

noteikto laiku! Līdzīgi ir ar lēcu kopšanas šķidrums – nelieto to ilgāk par derīguma termiņu!

Rokām jābūt tīrām

Optometrists pirmajā apmeklējumā palīdzēs iemācīties lēcas lietot atbilstoši higiēnas prasībām. Svarīgi atcerēties, ka pirms tam rokas rūpīgi jānomazgā ar siltu ūdeni un jānoslauka.

Acīm jāļauj atpūsties

Ja lieto dienas režīma kontaktlēcas, jāatceras pirms došanās gulēt tās izņemt.

Var izvēlēties pagarināt režīma lēcas, taču arī tās der izņemt vismaz pāris reizi nedēļā. Ja dienas režīma lēcas lieto septiņas dienas nedēļā, ieteicams vienu dienu acis atpūtināt, vajadzības gadījumā lietojot brilles.

Tāpat no rītiem 30 minūtes pēc pamošāšanās labāk lēcas neievietot, jo acs radzene naktf nedaudz cietusi no skābekļa bada un kļuvusi tūskaina. Arī pirms gulētiešanas kādu laiku vajadzētu acis atpūtināt.

Žurnālistikā jau 50 gadu

34 gadus Kuldīgas *Padomju Dzimtenes*, pēc tam *Kurzemnieka* redakcijā nostrādājusi Maija Laizāne. Savulaik korektore, atbildīgā sekretāre, žurnāliste. Maija vēl aizvien saistīta ar presi – ir žurnāliste Jelgavas laikrakstā *Zemgales Ziņas*.

RAKSTU VAROŅI

„Atceros bērnudārza audzinātāju Guntu Tomsoni. Grupiņā strādāja divas audzinātājas, un, ejot pēc bērna, aiz durvīm varēja pateikt, kura šodien strādā. Pie vienas bērni kļiedza, daudzjās, nēmas, bet pie Guntiņas bija tik mierīgi! Man ļoti gribējās par viņu uzrakstīt, un tas gāja pie sirds pašai. Interesanti cilvēki vienmēr šķituši mežinieki. Kad nebija uz vietas, ko darīt, gāju uz MRS kantori, kur bija kopā mežizstrādes un mežu apsaimniekošanas speciālisti. Vajadzēja rakstīt par sociālistiskās sacensības uzvarētājiem. Viens bija šoferis, kurš brauca uz piena mašīnas. Lai varētu kārtīgi aprakstīt, cēlos četros no rīta, braucu līdz pi mājam, savācot pienu, pēc tam vedām uz sausā vājpiena rūpnīcu Aizputē. Pa visu to ceļu varbūt piecus vārdus no viņa varēju izspiest – tos pašus *jā* un *nē*. Ko rakstīt? Aizgāju pie viņa meitas un teicu, ka nevarēju no tēva neko

izdabūt. Viņa teica: „Jā, tāds viņš ir – tikai strādā, bet, kad atnāk vakarā piekūšis mājās, ņem grāmatu un lasa.” Beigās tas rakstiņš sanāca tīri cilvēcis. Manā nu jau diezgan garajā žurnālistes mūžā bijuši tikai pāris tādu cilvēku, ar kuriem saruna nevedas. Tā arī ir sava pieredze, kas liecina, ka cilvēki ir dažādi.”

NO PARTIJAS – UZ TAUTAS FRONTI

„Kad Blūms aizgāja pensijā, atnāca Dailonis Indrups. Viņš bija vēsturnieks, daudz ko varēja izstāstīt, orientējās politikā, bija demokrātisks vadītājs. Tas laikam bija 1987. gads. Tautas fronte vēl nebija nodibināta. Mēs ar Edīti Cinkus gribējām braukt uz kādu atceres pasākumu, kas jau ievadīja Atmodu. Indrups teica: „Es nezinu, vai vajadzētu.” Bet neaizliedza. Mēs aizbraucām – tas bija piedzīvojums un pārdzīvojums.

Kad Katrīnas baznīcā notika lie-

Kādā Ziemassvētku sarīkojumā *Kurzemnieka* redakcijā piedalās arī bijušie kolēģi. No kreisās: Arvīds Blūms, Jānis Papsujēvičs, Maija Laizāne, Velta Salmgrieze, Edīte Cinkus. Priekšpusē ar muguru sēž Ārija Stalidzāne.

la sapulce pirms Latvijas Tautas frontes dibināšanas, bija klāt daudzi partijas cilvēki. Arī es biju partijā un neteikšu, ka biju spiesta iestāties, – vienkārši varēju nestrādāt par vēstuli nodaļas vadītāju. Visi, kas baznīcā bijām, ierakstījāmies Tautas frontē, un no tā brīža vairs nebijām Komunistiskajā partijā.”

PAR LUTAUSI KĀ LITERĀRU TĒLU

„Vēl piedzīvoju laiku, kad par redaktoru kļuva Jāzeps Stirāns. Biju

redaktora vietniece, un, jāatzīst, ka praktiskā avīzes sagatavošana bija uz maniem pleciem – diezgan liela atbildība par avīzes iznākšanu.

Vienu reizi aizstāvēju avīzi tiesā. Ārštata autors, sporta skolotājs Valdis Urtāns bija uzrakstījis sporta informāciju par basketbola sacensībām, kurās rīdzinieki izturējušies ļoti nepieklājīgi. Viņš to bija dzīvīgi aprakstījis, pieminot Lutausi. Mūs iesūdzēja tiesā, Jāzeps tur izvirzīja mani. Palasījos no valodniecības viedokļa par to Lutausi un par to arī stāstīju, cik

kombinātā milzīgs galds. Uzkožam, uzkožam – un viss. Aizbraucam līdz Skrundai, *Mežābele* vaļā, sametam muzikantiem un svinam līdz rītam. Mums šajā kompānijā laiku pa laikam pievienojās Šauļi. Viņi sausā likuma laikā aicināja virtuvītē, no kurienes visi nāca ārā sārziem vaigiem. Tās bija draudzīgas attiecības starp avīzēm, žurnālistiem. Tagad vairs nedrīkst zināt, cik liela kolēģim alga.”

DOMA UN SATURS

„Man patīk, ka mūsdienās žurnālistikā ir brīvāka valoda, brīvāka pieeja tematam. Bet tas nav atrodams visur – viena otra avīze ir tāda pati kā toreiz. Meita feisbukā dalījās ar karikatūru, kur iet cilvēku masa, kas skatās telefonos, bet uz soliņa sēž divi robotiņi: viens lasa, otrs zīmē. Ja runājam par drukāto presi, kāpēc tieši Latvijā avīzes lasa mazāk? Lietuvā lasa daudz vairāk, Vācijā arī. Vieni pasūtina *Bild*, citi – *Die Welt*. Kādreiz *The New Yorker* gribēja tirāžu palielināt un sāka drukāt kaut ko populārāku un piezemētāku, bet tirāža strauji samazinājās, un viņi atgriezās pie sava augstvērtīgā satūra. Tātad – ir, kas viņus lasa.

„Man ir patīkami redzēt, ka šeit jums joprojām ir sava redakcija un viss notiek.”

Cik daudz mums tādu cilvēku, kuri lasa, kuriem vajadzīga doma un saturs? Tikko aizgāju uz Jelgavu, rūpnīcas *RAF* direktors bija izteicies, ka slikta ir tautas kvalitāte, tāpēc nevar uztaisīt labus mikroautobusiņus. Viņu tolaik ļoti kritizēja, bet ir jau arī tam kopumam kaut kāda kvalitāte. Vai tauta grib lasīt vai negrib? Ja ir runa par lasīšanu vispār, es piekrišu, ka jaunatne nekad lasījusi nav tik daudz kā tagad. Protams, internetā. Varbūt arī žurnālistikai jāceļ kvalitāte?

Man ir patīkami redzēt, ka šeit jums joprojām ir sava redakcija un viss notiek.”

„Blūms mācīja saprast, kas ir nodeva ideoloģijai un kas – patiesība. Tā bija mūsu iekšēja cenzūra. Jā, bija partijas konferenču materiāli, bet kopumā es padomju laikus atceros tā, ka bija divi uzstādījumi: rakstīt par labiem cilvēkiem un pakritizēt tos, kuri nav tik labi.”

tas Lutausis jauks personāžs. Ar visādiem piemēriem un valodnieciskiem skaidrojumiem tiesnesi un piesēdētāju sasmidzināju, un mūs attaisnoja.”

KURZEMES ŽURNĀLISTU DRAUDZĪBA

„Svinēšanu bija diezgan, bet tajās, kas notika redakcijā, parasti runājām par darbu. Nevis par to, ko rakstīsim un kā plānosim, bet cilvēcis lietas: ko kurš satīcis, ko uzrakstījis, izlasījis. Ļoti jauka bija Kurzemes žurnālistu draudzēšanās – tās man pietrūka Jelgavā. Reiz ceturksnī redakcijas pēc kārtas uzņēma pārējās pie sevis, parādīja kaut ko, kas ir īpašs, kaut ko no ražošanas, kaut ko no dabas. Izlustējās, izrunājās, iemalkoja... Reiz kārtējais saiets bija paredzēts *Kursas Laikā* Liepājā, bet svinības – Priekulē. Bet bija nomiris kāds no partijas vadoņiem, un uz Priekuli tā vienkārši vairs nedrīkstējām braukt, jo tā skaitījās automašīnu kolonna, kas drīkst pārvietoties tikai milicijas pavadībā. Tā visi ar bākungunim devāmies uz Priekuli. Koris nodziedāja pāris sēriņu dziesmu, pie galda pirmais tosts – uz partijas politbiroja veselību.

Kārtējais saiets bija arī reizē, kad valdīja sausais likums. Vienā zivju

1989. gada maijā viss kolektīvs kopā ar bijušajiem darbiniekiem – tad avīzes nosaukums *Padomju Dzimtene* tika mainīts uz skaņīgo *Kurzemnieks*.

PASAULĒ

Kas tā par vietu?

159. kārta

Valsts platība ir 468 km², un to ietekmē mērenās joslās klimats. Ar 85 000 iedzīvotājiem tā ir 50. lielākā valsts šajā kontinentā. Tur valda parlamentāra demokrātija, līdzfirstiste sastāv no septiņiem pagastiem. Kādreiz izolēta valsts, bet šodien – pārtikusi, tā tiek raksturota kā tūrisma un nodokļu paradīze. Diezgan daudz muzeju, no kuriem daļa ir savdabīgi: smaržu, tabakas, miniatūru, pasta, elektrības un komiksu.

Atbildi gaidām līdz **9. janvāra 11.00**; to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē!

158. kārtas atbilde: Denali, zināms arī kā Makinlija kalns Aļaskā, ASV. **Pareizi atbildējuši:** Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Daina Gerente, Indra Ābelīte, Ingars Neimanis, Vilnis Bēniņš.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju sāk jaunu konkursu, kas liks papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

Kā šo parku sauca 1967. gadā?

Atbildes un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **9. janvāra 11.00** sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv! Ik ceturksni būs balviņas no Kuldīgas novada muzeja.

DABA

Vai pazīsti šo dzīvnieku?

Sākam jaunu konkursu!

Šis dzīvnieks mīt tikai Eirāzijā un Āfrikā. Latvijā ir divas sugas. Ir aktīvs naktī, pa dienu guļ, mēdz pat krākt. Tam ir ļoti laba oža un dzirde. Piemīt vājība uz dažādām smaržām. Vidējais dzīves ilgums: no diviem līdz četriem gadiem, maksimālais – septiņi. Ēd sliēkas, vaboles, gliemežus, mitrenes, simtkājus, insektus, zirnekļus un iēplīsušas olas. Neatsakās arī no maitas, labprāt notiesā kaut ko no augu valsts. Tas māc labi peldēt un nirt. Kas tas par dzīvnieku?

Atbildes līdz **9. janvāra 11.00** sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

MEKLĒ UN ZVANI!

Atrodi teikumu šodienas *Kurzemniekā* un no **15.00 līdz 16.00** zvani pa tālr. 63324881!

Teikums:

Arī es pats reizēm izlīdzu – nupat palīdzēju kaimiņienei „Dzintaros” pārnest somas no mašīnas.

Veiklākajam un acīgākajam balvā – *MicRec* mūzikas ierakstu disks.

JOKI

– Saka: nauda laimi nenes. Toties cik daudz prieka tā sagādā!

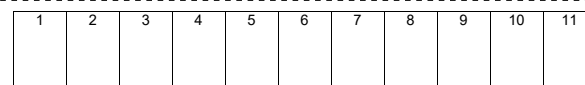
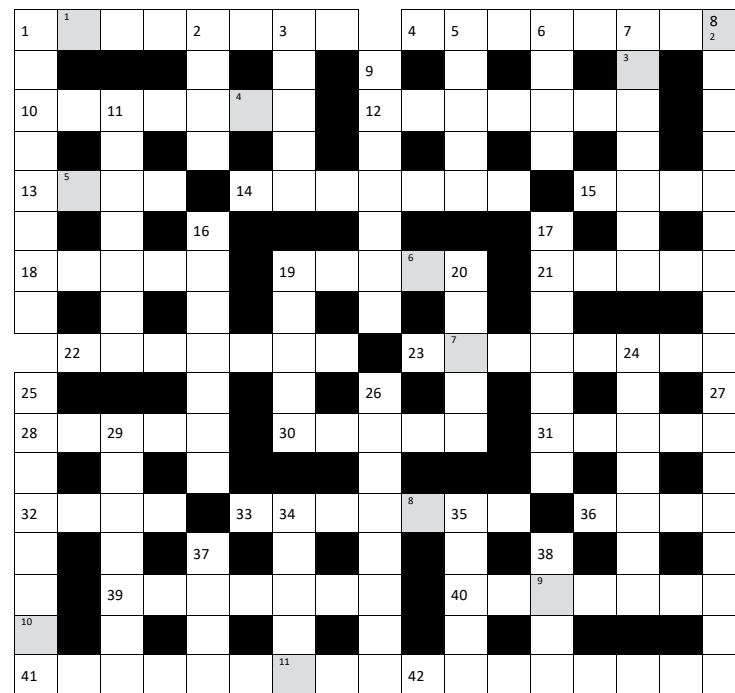
.....

- Nāc ar mani uz kafejnīcu!
- Nē! Es esmu uz tevi apvainojusies!
- Nu, nāc!
- Nē, ej viens!
- Es bez tevis nevaru! Man nav naudas!

Grāmatvedis trīs gadus vecajai meitiņai pirmo reizi lasa pasaku par Pelnrušķīti. Maziņā ir sajūsmā par stāstu, it īpaši to brīdi, kad ķirbis pārvēršas par zeltītu karieti. Pēkšņi meita jautā: – Tēti, kad ķirbis pārvēršas par karieti, tas tiek klasificēts kā ienākums vai īpašuma vērtības palielināšanās?

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Sandra Vilsone.

Risinājumu gaidām līdz 9. janvārim.

Horizontāli: 1. Amerikāņu rakstnieks (1871–1945), romāna *Amerikāņu traģēdija* autors. 4. Reņģes nosaukums Kurzemē. 10. Vastlāvis. 12. Akmeņlauzišu dzimtas augšs ar sīkiem ziediem. 13. Deviņpinduro strofa. 14. Kļūda, maldīšanās. 15. Alkoholisks dzēriens, ko gatavo no vīna, konjaka un ruma, pieliekot dažādus augļus. 18. Zirgu ģints dzīvnieki. 19. Kontinenta turpinājums zem ūdens līdz 200 m dziļumā. 21. Pilsēta ASV, Ņujorkas štatā. 22. Iegansts. 23. Īstobra lielgabals. 28. Kristīgās mīlestības augstākā pakāpe. 30. Zvaigzne Jaunavas zvaigznājā. 31. Bezsatūrīga. 32. Tārtiņveidīgo kārtas jūras putni. 33. Sakāmvardi. 36. Seno grieķu mitoloģijā – rītausmas dieviete. 39. Pilsēta Nigērijas dienvidrietumos. 40. Vokālās mūzikas paveids. 41. Pudeļdegundelfīni – vispazīstamākā delfīnu suga. 42. Vācu dirižabļu konstruktors (1838–1917).

Vertikāli: 1. Izjaukt mašīnu, aparātu, ierīci. 2. Noteikta platība, rajons. 3. Tukla, korpulenta. 5. Kādas vielas daudzums vienā šķīduma mililitrā. 6. Eskimosu kupolveida ledus būda. 7. Labdabīgs audzējs dažādos dziedzerorgānos. 8. Karpu dzimtas nelielas zivis – vēja zivtiņas. 9. Čaula, kurā iepilda zāles ar nepatīkamu garšu vai kairinošu iedarbību. 11. Cepurīšu sēne, kura nogatavojusies izplūst melnā šķīdumā. 16. Kaskas. 17. Dziļa cieņa, godbijība pret kādu. 19. Šļakata, strūkla. 20. Mācītāja amattērpa daļa – plata lente pār pleciem. 24. Zilais pūdeļtais siers no Francijas. 25. Psihiski traucējumi, kuriem raksturīgi sistematizēti murgi. 26. Bronzas un dzelzs laikmeta sprādzes, kas ir līdzīgas saspaužamajām adatām. 27. Vaļēja ekipāža ar šķērsām iekārtotiem sēdekļiem vairākās rindās. 29. Zemeslodes ziemeļu polārais apgabals. 34. Saldūdens zivs, kas mīt cietas, oļainas gultnes ezeros vai straujās upēs. 35. Vienas sugas augu kopums kādā vietā. 37. Atraitne Indijā, kas ļauj sevi sadedzināt līdz ar mirušo vīru. 38. Tepe.

Pareizā atbilde: PIPARKŪKAS (cepumi, ko gatavo no izveltnētas mīklas, kurai parasti pievieno piparus un citas asas garšvielas).

Atbildes

Horizontāli: 1. Lausks. 4. Skola. 8. Kozete. 11. Loma. 12. Ipra. 13. Dreika. 14. Aubes. 15. Biezne. 16. Kalt. 17. Tēja. 18. Maigas. 19. Trauks. 20. Iks. 22. Etna. 24. Raut. 25. Asva. 27. Mēs. 28. Ūka. 30. Adrese. 32. Plēšas. 34. Nala. 36. Asēt. 37. *Antigone*. 39. Aperkots. 41. Sasit. 42. Sūiti. 45. Kobras. 47. Īskāte. 48. Auns. 50. Stop. 52. Pastas. 54. Aprite. 56. Mauri. 57. Salna. 58. Grava. 59. Irbe. 60. Ziema. 61. Loms.

Vertikāli: 1. Lūdums. 2. Sniegputenis. 3. Slaksi. 4. Smalks. 5. Kaut. 6. Liet. 7. Apsēt. 8. Kabata. 9. Ziemassvētki. 10. Esekša. 21. Klē. 23. Nāk. 24. Radons. 26. Akanti. 27. Melot. 29. Apses. 31. Sagita. 33. Lērums. 35. AN. 36. Ap. 38. Tarbas. 40. Otrādi. 43. Skopuji. 44. Ielejas. 46. Sasalt. 47. Īpašas. 49. Nemaz. 51. Taiga. 53. Tase. 55. REAL.

Pareizi atbildējuši: Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Velta Višņevska, Ojārs Silkans.

Pēc balvas redakcijā gaidām **Ojāru Silkanu**.

Atminējumu, izgriezto no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīkla konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstuļu kastītē.

Janvāra, februāra uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcents.

Ceļā uz zeltu

SASNIEDZ MĒRĶUS

Edinburgas hercoga starptautiskais apbalvojums ir jauniešu panākumu, mērķtiecības, gribasspēka un varēšanas apliecinājums. Šogad apbalvošanas pasākumā, ko jau trīspadsmito reizi organizē Valsts izglītības satura centrs, tika godināti 103 Latvijā dzīvojošie jaunieši, kuri, sasniedzot individuālos mērķus četrās jomās – brīvprātīgais darbs, fiziskā sagatavotība, prasmes un piedzīvojumu ceļojums –, pilnībā pabeidza pašu izstrādātās bronzas, sudraba vai zelta līmeņa *Award* programmas un tādējādi sasniedza individuālos mērķus.

„LIEK SEV PĀRKĀPT PĀRI”

Kuldīgas Centra vidusskolas 10. klases skolniece Monta Bērziņa, kura dzīvo Vānē un darbojas Kandavas multifunkcionālajā jaunatnes iniciatīvu centrā. Par programmu *Award* Monta uzzināja, kad mācījās 6. klasē: „Biju pašpārvalžu pasākumā, kurā mums stāstīja par jauniešiem, kas šajā programmā ir piedalījušies. Tad domāju, jā, pienāks 14 gadi un arī es varēšu piedalīties. Pēc dažiem gadiem atkal biju pasākumā, kurā atkal par šo stāstīja. Darbojos Kandavas multifunkcionālajā jaunatnes iniciatīvu centrā. Tur nomainījās vadība, par vadītāju sāka strādāt Ieva Ozoliņa, kura ir arī *Award* vadītāja. Tā aizpildīju pieteikuma anketu un sāku pildīt savus mērķus. Vispirms sasniedzu bronzas līmeni tas nozīmē trīs mēnešu laikā sasniedzu sev izvirzītos mērķus.

Lai sasniegtu sudraba līmeni jāīsteno savi mērķi sešu mēnešu laikā. Piedzīvojumu ceļojumā atkal devos pārgājienā gar jūru, bet šoreiz tas bija trīs dienas garš, kopā nogāju 71,5 kilometrus. Kā brīvprātīgo darbu izvēlējos organizēt pasākumus Vānes pagasta jauniešiem. Pirms tam biju izgājuši apmācības un varēju šīs iegūtās zināšanas likt lietā. Fiziskajās aktivitātēs stiprināju muguras muskulatūru, lai uzlabotu stāju. Un mācījos lietuviešu valodu. Šo visu publicējam kopīgajā *WhatsApp* grupā, stingri jāatskaitās.

Un tagad mans mērķis ir īstenot zelta līmeni. Tam ir dots viens gads, esmu jau sākusi. Brīvprātīgajā darbā veidoju apsveikuma kartītes, kuras sūtīšu uz pansionātiem, aprūpes namiem. Fiziskajās aktivitātēs esmu nolēmusi izstiept špagatu, ceru, ka gada laikā tas izdosies. Kā prasmi izvēlējusies katru mēnesi uzrakstīt dzejoli. Piedzīvojumu ceļojumā plānoju laivu braucienu.

M.Bērziņa stāsta, ka balvā tiek pasniegtas nozīmītes, katram līmenim sava krāsa. Viņa saka: „Tas pamatīgi liek sev pārkāpt

Monta Bērziņa VEF Kultūras pilī.

„Katrs uzdevums ir liels izaicinājums. Tā ir lieliska iespēja saprast, ko vēlos darīt, līdz ar to varu atrast mērķi dzīvei.”

pāri, katrs uzdevums ir liels izaicinājums. Turklāt šis ir lielisks veids, kā pavadīt brīvo laiku.”

DEVUSI PAŠAPZIŅU

Edinburgas hercoga apbalvojumu saņēmuši arī alsundznieki Reinis Raģelis, Artuss Jansons un Katrīna Bikse, kas piedalījās no biedrības *Suitu kultūras mantojums*.

Alsungas vidusskolas 9. klases audzēknis R.Raģelis stāsta: „Es aktīvi apmeklēju vietējos pasākumus, tāpēc man bieži pienāk izaicinājumi iesaistīties kādā programmā. Viens no aicinājumiem bija par *Award*, kuru saņēmu no bijušās skolotājas Ilzes Poriķes. Šī programma man iepatikās, viss, ko es tajā darīšu, ir manai pašizaugsmei un šis jaunais piedzīvojums man būs kā pārbaudījums.” Šogad R.Raģelis pabeidza sudraba līmeni un plāno uzsākt arī zelta: „Iesāktais ir jāpabeidz. Taču domāju to uzsākt pēc gada. Šobrīd skolā man brīva laika īsti nav, jo jāgatavojas 9. klases eksāmeņiem.

Sudraba līmeņa mērķis fiziskajā sagatavotībā bija uzlabot savas peldēšanas prasmes kraulā un brāsā. Es ļoti priecājos, ka izdomāju

šādu mērķi, jo tas ievērojami uzlaboja manu fizisko sagatavotību un arī vasarā bija vairāk, ko darīt. Brīvprātīgajā darbā mans mērķis bija kopā ar *Liepu ielas radošo kvartālu* noorganizēt vairākus pasākumus Alsungas novadā. Šī mērķa izpildes laikā es guvu lielu pieredzi saistībā ar pasākumu plānošanu un darbu ar vienaudžiem. Prasme, ko es uzlaboju, bija grāmatu un filmu recenziju rakstīšana latviešu un angļu valodā. No sākuma man likās, ka nekas grūts tas nebūs, bet, kad sāku rakstīt, sapratu, ka savas domas likt uz papīra man īsti nepatīk un arī nesanāk. Tomēr es tiku pāri šim domām, ka nekas man nesanāk, un sasniedzu savu mērķi – uzrakstīju visas nepieciešamās recenzijas. Taču vislabāk man patika mans piedzīvojuma ceļojums ar Auces jauniešiem.

Sen zināms veids, kā iepazīt cilvēkus no viņu patiesās puses, ir kopīgs piedzīvojums, ko es šajās

trīs karstajās vasaras dienās un garajos 48 kilometros sapratu. Jo tikai ārpus komforta zonas cilvēks parāda, kāds viņš patiesībā ir. Parasti pārgājienos esmu gājis ar labi zināmiem un tuviem cilvēkiem, taču šoreiz daļu no jauniešiem, ar kuriem gāju kopā, es satiku pirmo reizi. Tas man bija pirmais pārbaudījums – iepazīt un satikt ar viņiem, kas mums tīri labi sanāca.”

R.Raģelis secina: „Programma kopumā man devusi pašapziņu, ka varu pats paveikt lielus darbus un pirmās grūtības nedrīkst mani apturēt. Protams, ieguvu arī daudzus draugus un paziņas no visas Latvijas, kurus galvenokārt iepazīnu *Award Latvia* nometnēs: *Vējš burās, World ready*.”

A.Jansons mācās Viduskurzemes pamatskolas-attīstības centra 9. klasē, viņš stāsta, ka piedalīties programmā pamudinājusi I.Poriķe. Viņš pabeidza bronzas līmeni. „Gribēju izmēģināt kaut

Saņemot apbalvojumu, no kreisās: Reinis Raģelis, biedrības *Suitu kultūras mantojums* vadītāja Ilze Poriķe (*Award* vienības vadītāja), Artuss Jansons un *Award Latvia* nacionālā direktore Agra Bērziņa.

Katrīna Bikse savā piedzīvojumu ceļojumā gar jūru.

ko interesantu. Brīvprātīgi darbu veicu skolā, palīdzēju cilvēkiem. Apguvu jaunus iemaņas sporta spēlēs – basketbolā un futbolā. Piedzīvojumu ceļojumā devos pārgājienā no Kaltenes uz Kolku,” saka A.Jansons. Viņš saka, ka turpinās sudraba un zelta līmeni.

Arī Katrīna Bikse pabeigusi bronzas līmeni. Viņa mācās Ventspils 4. vidusskolas 10. klasē. „Es visu laiku meklēju kaut ko jaunu, kur iesaistīties un sevi attīstīt. Šī programma šķita kaut kas liels. Brīvprātīgo darbu veicu Ventspilī, palīdzēju dažādos pasākumos, palīdzēju veciem ļaudīm. Fiziskajā sagatavotībā noskrēju 60 metrus zem deviņām sekundēm, un, tā kā trenējos vieglatlētikā, man bija prieks, ka šo programmu varēju apvienot ar ikdienas uzdevumiem. Kā jaunu prasmi izvēlējos šūt suitu tautastērpa elementu – apkaklīti. Piedzīvojuma ceļojumā devos divu dienu pārgājienā gar jūru, nogāju 45 kilometrus,” stāsta K.Bikse. Arī viņa nolēmusi turpināt dalību sudraba un zelta līmenī. „*Award* katrā paver jaunas, nezināmas prasmes,” pārliecināta K.Bikse.

APSVEIKUMS

Lai laika avotos tu neizsīksti.

Lai esi tā kā mežezers arvien.

Kā viņu dziesmai dāvā šūplā līksti,

Bet sevi ūdensrozēs sirdī sien!

/K. Apškrūma./

Kuldīgas Centra vidusskolas kolektīvs sirsnīgi sveic pensionēto skolotāju ĒRIKU KRAMZAKU skaistajā dzīves jubilejā.

PĀRDOD

DZĪVOKLI. Tālr. 23554264.

KARTUPEĻUS pārtikai un lopbarībai. Tālr. 25252735.

SIA Vēvers pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 130 eiro. Tālr. 26651831.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms 20 m³. Tālr. 26760065.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 27811870.

Skaldītu **MALKU**. Piegādā. Tālr. 29428876.

Sausu, skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

MALKU – skaldītu un klučos, lapkoks. Tālr. 26085985.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties B, BE, C, CE autovadītāju un 95. koda kursiem Kuldīgā. Sākums 22. janvārī. Sīkāka informācija pa tālr. 29182826, 29491388.

JURIDISKIE pakalpojumi: pārstāvība civillietās; fizisko personu maksātnespējas process; parādu piedziņa; administratīvo sodu pārsūdzība. Pa laiku vienoties pa tālr. 29293749.

Piedāvājam kursus **GRĀMATVEDĪBĀ** no pamatiem līdz gada pārskatam. Kursu sākums 18. janvārī. Kuldīgā, Liepājas ielā 8. Tālr. 29445728, 24118211.

Vīrs uz stundu uzstāda **DŪMU DETEKTORUS**. Tālr. 24333112.

PATEICĪBAS

Izsaku lielu paldies Īrisai Balodei un NMP brigādei, Oļegam Gologuzovam, dakterei Vijai Rendniecei, Kuldīgas slimnīcas terapijas nodaļas kolektīvam par profesionālītāti, sirsnību, iejūtību un cilvēctību DAINAS KALNMANES dzīves nogalē.

Māra Bērziņa ar ģimeni

Paldies tiem, visiem mīļajiem, kas bija kopā ar mums, mūsu mammīti DAINU KRŪMIŅU pavadot uz mūža mājām.

Sarmīte, Gunārs, Gunita, Mārīte

Sirsnīgs paldies visiem, kas mani apsveica Ziemassvētkos un Jaunajā gadā – gan pilsētniekiem, gan lauciniekiem.

Pilsētniekiem paldies saku ar tautas dziesmu:

Ej, Laimiņa, tu pa priekšu,

Nes uguni rociņā.

lemin gaišas laimes pēdas

Jaunā gada gājumā!

Bet lauku iedzīvotājiem: nebēdā – dzīve grūta, bēdā, ja par vieglu tā. Grūtais solis vāru sūta, vieglais paliek atmatā. Laimi un veselību visiem!

Zinaida Vilcāne

PĒRK

Pērku divistabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 26132961.

SIA PRIEDES AG pērk **CIRSMAS** un **MEŽUS**. Tālr. 26993794.

Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000 līdz 10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Kļavas, oša, bērza, melnalkšņa **ZĀGAĻĶUS** krautuvē. Tālr. 29428876.

Z/s SMAIDAS pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī aprūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsma visā Kurzemē. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana. Tālr. 27226777.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380, 26458900.

Kam samainīts **ZĀBAKS** remontā Pļavu ielā, zvanīt pa tālr. 26207171.

LĪDZJŪTĪBAS

Kaut nesatiksīsimies vairs no mūžības,
Caur baltu mākonī jums uzsmaidīšu...

/Igo./

Izsakām līdzjūtību Sarmītes Mūrnieces ģimenei, Mammu OLGU GRĪNBERGU mūžībā pavadot.

Kolēģi Kuldīgas bibliotēkā

Daudz ir Dieva dārzos ziedu,

Pacel acis: gaisma mirdz.

Tomēr skaistākais no visiem –

Mātes svētums, mātes sirds.

/V.Mora./

Izsakām līdzjūtību OLGAS GRĪNBERGAS tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.

Laimonis, Egils, Biruta un Juris

Paliks siltums, kas bijis sirdī un

vārdos,

Kamēr skumju rētas dvēselē dzīs.

/K. Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Kurcišu un Vīgantu ģimenēm, atvadoties uz mūžu no mammas, vecmāmiņas, māsas VIJAS VĪGANTES. Vījot, tu mūsu sirdīs paliksi mūžīgās atmiņās.

Voitko ģimenes no *Dzīlnām* un

Papardēm

Izsakām līdzjūtību Andrim Birzniekam un ģimenei, māmuļu mūžībā pavadot.

ZS 45.NBN štāba un apgādes rotas

karavīri un zemessargi

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek

Un atmiņas kā krāšņs zieds.

/J.Silazars./

Skumju brīdī esam kopā ar Lāsmu, omīti aizsaulē aizvadot.

Citro meitenes

Kaut nekad vairs neatnāksi

Savā sētā ciemoties,

Tiem, kas tevi mīlējuši,

Tava gaisma līdzī ies.

/Z.Purvs./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilmāram un Mārim Matutiem, sievu un mammu mūžībā pavadot.

Laidu mednieku kolektīvs

Nepūšat auksti vēji,

Lai guļ mana māmuliņa.

Mana mīļa māmuliņa

Saldū miegu aizmigusi.

/T.dz./

Mūsu līdzjūtība Mārai, no mammas atvadoties.

Bijušie klasesbiedri

Es visu atstāju jums,

Savas skumjas un prieku, kas bijis,

Savu darbu un domas,

Kas kopā šai dzīvē ar jums –

Kā raibs dzīpars ir vijies.

/V.Kokle-Līviņa./

Izsakām līdzjūtību Mārai ar ģimeni, dzīvesbiedram un pārējiem tuviniekiem, mūsu DAINĪTI guldot zemes klēpī.

Bijušie p/s *Vilgāle* speciālisti,

darbabiedri un kantora darbinieki

Es tagad aizeju, bet ne jau prom,

Es aizeju tepat –

Ar citām puķēm, citu sauli,

Ar citu zemi parunāt.

/M.Zviedre./

Izsakām līdzjūtību Uldim Kalnmanim, no dzīvesbiedres atvadoties.

M/k Kurmāle

Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,

Tur mani jūs vienmēr satiksiet.

/I.Rudene./

Skumju brīdī esam kopā ar Guntu un ģimeni, mūsu mūžībā pavadot.

Ekspedīcijas kolēģi

Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,

Kad dziļi, dziļi daudzēm sirdīs sāp.

/O.Skuja./

Izsakām līdzjūtību Guntai, mūsu mūžībā pavadot.

Sargi

Skumji, skumji šalko egļu sili,

Bēdu brīdis ir tik skarbs.

/L.Vāczemnieks./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Marijai un Jurim, dēlu un brāli zaudējot.

Pensionāru klubīņš *Skrundas ceriņi*

Šalciet klusi dzimtie vēji

Mūža dziesma beigusies.

/S.Kaldupe./

Izsakām līdzjūtību Dainai Šneideri, vīru zaudējot.

Trešās sekcijas kaimiņi Gaismas ielā 4

Mātes mīlestības zelts

Staro mūžos visam pāri.

/P.Bārda./

Izsakām līdzjūtību Dainai, no māmiņas atvadoties.

Ģertrūdes meitenes

Dieviņš deva, zeme ņēma,

Zeme visu nepaņēma,

Mīļi vārdi, labi darbi,

Tie palika šai saulē.

/T.dz./

Skumju brīdī esam kopā ar Dainu,

mammu aizsaulē aizvadot.

Kolēģes un nodaļas iemītnieki

Mūs ņem pie rokas māte mīlējama

Ved atpakaļ, ved pasākās...

Un pēkšņi aiziet, izgaidsama

Un pārvērsdamās atmiņās.

/Z.Purvs./

Kuldīgas slimnīca izsaka dziļu līdzjūtību Dainai Šternbergai, mammu mūžībā pavadot.

Izsakām līdzjūtību Sarmītei, no māmiņas uz mūžu atvadoties.

Ilze, Ingrīda un Agris

Klusu, klusu nu uz dusu,

Ne vairs grūti, ne vairs sāp.

/D.Avotiņa./

Dalām bēdu smagumu ar Māru Bērziņu un Daci Zazersku, mammu un vecmāmiņu zaudējot.

Kolēģi VAAD Kurzemes

reģionālajā nodaļā

Manas dienas –

leaugušas rudu ziedos.

Saulē sasprēgājušas,

Mērcējušas lietu.

Vai tad viegli

Manas dienas zibējušas?

Bet...

Labiem cilvēkiem tās labu gribējušas.

/M.Bārbale./

Dziļi skumstam, zaudējot DAINU KALNMANI, un izsakām vissirsnīgāko līdzjūtību ģimenei un piederīgajiem.

Bijušās saimniecības *Vilgāle*

speciālisti

No tevis tik daudz bija ko gūt,

Tavas pēdas ir dziļas, tās nepazūd.

Mums atmiņās vēl ilgi kopā būt.

/K. Apškrūma./

Pieminot DAINĪTI, visdziļākā līdzjūtība tuviniekiem.

Ausma, Dzidra, Līze, Alma, Alicija,

Daiga, Renāte un Paulis, Vanda un

Dainis, Dzintra un Rūdolfs – *Vilgāles*

Erzerkalnos

Tuvs cilvēks neaiziet,

Viņš tikai pārstāj līdzās būt...

/S.Kaldupe./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Maijai.

Grupiņas *Saulītes* kolēģes, bērni un

vecāki

Sērās paziņojam, ka 6. janvārī

mūžībā devies

OJĀRS ĀDMINIS.

Izvadīšana ceturtdien, 9. janvārī,

14.00 no Meža kapu kapličas uz

Meža kapiem.

Piederīgie

VAJADŽĪGI

DARBS Vācijā gaļas kombinātā. Stundas likme 13 eiro, nodrošinām ceļu un dzīvošanu Vācijā (66 eiro mēnesī). Sīkāka informācija pa tālr. 20227843. *ALMA M*, 40003543608, lic. nr. 22/2017.

VĒLAS ĪRĒT

Vēlos īrēt **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 25235064.

IZĪRĒ

Izīrēju vienistabas **DZĪVOKLI** privātmājā, Īrniekam ar patstāvīgiem ienākumiem. Vairāk informācija, zvanot pa tālr. 23775860.

Izīrējam **TELPAS** pasākumiem, kursem, semināriem, individuālām tikšanām. Cena, sākot no 7 eiro stundā. Tālr. 29445728.

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 • 25573447 • 29172343

ŠVEASKOG
BEZ MAKSĀS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

INTERESANTI

Sociālais statuss un izruna

Jeila universitātes pētnieki ASV uzskata, ka sava sarunbiedra sociālo statusu mēs neapzināti novērtējam pēc vārdu izrunas. Analizējot 274 personāla speciālistus ar ilgstošu kandidātu atlases pieredzi, atklājies, ka viņi spēj cilvēka sabiedrisko statusu noteikt, noklausoties pirmos septiņus runas ieraksta vārdus un nemaz neredzot CV vai pašu cilvēku. Turklāt svarīgs izrādījies nevis pateiktā saturs, bet izruna. Sociālais statuss ietekmē to, kā tiek vērtēta arī profesionalitāte, nepieciešamās algas un prēmiju lielums. Lai virzītos uz vienlīdzīgāku sabiedrību, jāapzinās, ka talants nav atrodams tikai bagātās un labi izglītotās ģimenēs, kā arī tas, ka darba devēji neapzināti atsaucas augstāka statusa pazīmēm, kuras nosaka pirmajās sekundēs, kopš cilvēks sācis runāt.

VIŅI TEICA TĀ

„Vai tad tiešām arī to par mani vajadzēja atklāt?” agrākais didžejs Juris Gieļš jautā grāmatas *Uz visiem 100 pēc diskoskalas* atvēršanas svētkos.

„Labāk zināms noslēpums nekā nezināms,” atbild *Ventas dzirkstu* vadītājs un grāmatas iniciators Viesturs Liepiņš.

Jolantas Hercenbergas
teksts un foto

Sludinājumu, reklāmu var iesniegt:

- ◆ pirmdienās, otrdienās, trešdienās, ceturtdienās no 8.00 līdz 17.00,
- ◆ piektdienās no 8.00 līdz 16.00.
- ◆ otrdienas un piektdienas numuriem pieņem līdz **pirmdienas un ceturtdienas 12.00.**

ALFA KURSS

Sākot ar 8. janvāri, katru trešdienas vakaru 19.00 esiet aicināti apmeklēt **Alfa kursu** Kuldīgā, Liepājas ielā 9, ieeja no 1905. gada ielas, evaņģēliskajā draudzē *Godības ķēniņš*. Iepriekšēja pieteikšanās pa tālr. 26566466.

Skrundas novada pašvaldība (90000015912) aicina darbā **PAŠVALDĪBAS POLICIJAS INSPEKTORU uz nenoteiktu laiku** (mēnešalga 853,00 EUR).

Ar amata konkursa prasībām var iepazīties Skrundas novada pašvaldības mājaslapā www.skrunda.lv. Pretendentiem pieteikties līdz 2020. gada 16. janvārim (ieskaitot), sūtot norādītos dokumentus: Raiņa ielā 11, Skrundā, Skrundas novadā, LV-3326, vai e-pastā: dome@skrunda.lv. Sīkāka informācija pa tālr. 29555335 (izpilddirektors Guntis Putniņš).

Saharova balva par domas brīvību

„Šodien vajadzētu būt prieka brīdim, lai godinātu vārda brīvību. Tā vietā ir skumjas – krēsls atkal ir tukšs, jo izmantot šīs tiesības ne vienmēr nozīmē būt brīvam,” tā Saharova balvas pasniegšanā Strasbūrā visas pasaules žurnālistiem sacīja Eiropas Parlamenta (EP) priekšsēdis Dāvids Sasoli.

Decembrī EP plenārsesija Francijā bija zīmīga arī ar sarunām par cilvēktiesībām un demokrātiju Nikaragvā, Venecuēlā, Irānā un Ķīnā. Tieši no Ķīnā apspiestajiem uiguriem cēlies Saharova balvas ieguvējs, ekonomikas profesors Ilhams Tohti, kurš tur atrodas apcietinājumā. Viņa vietā sertifikātu un 50 000 eiro balvu par domas brīvību saņēma meita Džūhera Ilhama. I.Tohti cīnās par musulmaņu uiguru minoritātes tiesībām. 2014. gadā viņam izvirzītas apsūdzības par separātisma ideju propagandu, par ko piespriests mūža ieslodzījums.

Pārējie šīgada finālisti ir cīnītāji par cilvēktiesībām un vides aizsardzību Brazīlijā Marielle Franku, virsaitis Raoni, Klaudelisa Silva

Ari Džūhera Ilhama, kas tēva, ekonomikas profesora Ilhama Tohti vietā Strasbūrā saņēma Saharova balvu, savu dzīvi velta tam, lai pasaules uzmanību pievērstu uiguru stāvoklim Ķīnā. Strasbūrā viņa uzrunāja gan Eiropas Parlamentu, gan žurnālistus.

dus Santusa un piecu studentu grupa no Kenijas *The Restorers (Atjaunotājas)*, kas izstrādāja lietotni *i-Cut*, lai meitenēm palīdzētu cīnīties pret dzimumorgānu kroplošanas tradīciju un laikus meklēt palīdzību.

2018. gadā balvu ieguva ukraiņu kinorežisors Oļegs Sencovs, kurš pats to varēja saņemt tikai gadu vēlāk, kad tika atbrīvots no ieslodzījuma Krievijā.

Ingunas Spulnieces
teksts un foto

SAHAROVA BALVA

Katru gadu EP to piešķir par domas brīvību. Balva nosaukta par godu padomju fiziķim un politiskajam disidentam Andrejam Saharovam. Tās mērķis ir godināt cilvēkus un organizācijas, kas aizstāv cilvēktiesības un pamatbrīvības. Balva izveidota 1988. gadā, un tā pasniegta 31. reizi.

KONCERTZĀLE LATVIJA

Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"

Pareizticīgo Ziemassvētki

Programmā: krievu pareizticīgo tradicionālie dziedājumi, Sergeja Rahmanīnova, Milija Balakireva, Pāvela Česnokova un citu komponistu mūzika.

Dirigente Jūlija Hutoreckaja

10.01. 19:00 | Lielā zāle

www.koncertzalelatvija.lv
f /Latvijahall @/Latvijahall

BILEŠU PARADĪZE

JANVĀRA ERUDĪTS

Kas ir Vējturu nams?

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 9. janvāra 11.00 sūtiet e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv

Atbilde: no 61 aptaujātā grāmatas nemaz nelasa 16,4% bērnu un jauniešu.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Evita Hoeire, Lilija Baukše, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Ausma Kreidere, Indra Āboliņa, Ingars Neimanis, Mārcis Kalējs, Andris Eglītis.

JOKI

– Parasti gatavoju torti no vienas sastāvdaļas. Recepte vienkārša, un, pats svarīgākais, ātri un vienmēr gardi! Jums būs nepieciešama nauda. Tātad – paņemiet naudu un aizvediet to uz konditoreju! Torte gatava! Labu apetīti!

.....

Gribēju visu un uzreiz, bet tiku pie nekā un uz ilgu laiku.

.....

– Kāpēc cilvēkam ir dota iekšējā balss?

– Lai varētu pateikt visu, ko domā par priekšnieku, skatoties viņa bezkaunīgajās acīs.